500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 3174

SALI 26 HAZİRAN 1979

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜŞSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Dayanıklı tüketim mallarına yapılacak zam önümüzdeki hafta ele alınacak

Petkim ürünlerine yüzde 80 ile 300 zam yapıldı

- Tarım ürünleri fiyatlarını etkileyeceğinden, hükümetin gübre fiyatlarına yapılacak zam konusunu tartıştığı bildiriliyor.
- İlaç firmaları Sağlık Bakanlığına başvurarak zam isteminde bulunuyorlar.

Ankara (Politika) — Kısa adı Pet-Kim olan Petrol Kimya Anonim Şirketi mamullerine yapılan yüzde 80-300 oranındaki zam dün yürürlüğe girdi.

Petkim ürünlerine yapılan zamdan sonra dayanıklı tüketim malları ve otomotiv sanayiine de zam yapılmasının beklendiği bildirildi. Özellikle dayanıklı tüketim mallarından olan buzdolabına yüzde 30 oranında zam yapılacağı ve buzdolabı fiyatlarının 20 bin liraya çıkacağı öğrenildi.

Dayanıklı tüketim malları ve otomotiv sanayiine yapılacak zam oranlarının henüz belirlenmediği, konunun önümüzdeki hafta içinde Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığında yapılacak bir toplantıda ele alınacağı öğ-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Maliye Bakanı bugün sanayicilerle dış kredi paylaşımını görüşecek

Ankara, (A.A.) — Maliye Bakanlığı, Türkiye'deki tüm sanayi odalarına birer çağrı yaparak dış kredilerin dağıtılması konusunda görüşmelerde bulunmak üzere sanayicileri bugün Ankara'da toplantıya çağırdı.

Edinilen bilgiye göre, Maliye Bakanlığı, Sanayi Odaları Başkanlarına birer mesaj göndererek yeni sağlanan dış kredilerin dağıtılması, katlı kur uygulamasından sonra dışalım ve dışsatım durumları ile öteki sorunları görüşmek üzere bugün toplantıya çağırdı. Toplantıya Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun başkanlık etmesi bekleniyor.

Öte yandan, Türkiye Odalar Birliği de Maliye Bakanlığı'nın mesajından sonra, Sanayi Odaları Başkanlarına bir çağrı yaparak dün saat 15.00'de bir ön toplantı düzenledi.

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

Yılmaz da Meclise geleceğini açıkladı

- AP'ye geçeceği öne sürülen Ahmet Karaaslan dün Ecevit'le bir görüşme yaptı
- Devlet Bakanı Kılıç, «Bu aşamada hükümeti bırakmak insanlık dışı bir davranış olur» dedi
- AP'li Şevket Doğan'ın başkanlık yapacağı bugünkü toplantıda çoğunluk sağlanabilirse, Mataracı ile ilgili gensorunun ele alınıp, alınmayacağı görüşülecek

Ankara Kulisi

YA CHP KURARSA TEK BAŞINA HÜKÜMETİ?

● Süleyman COŞKUN

Ankara'da herkes muhalefetin bugün 226'yı bulup bulmayacağı hesabını yapıyor. Pekil, «Ya CHP tek başına 226'yı bulursa?» diye bir soruyu kimse aklına dahi getirmiyor...

Şaka bir yana, ya CHP tek başına 226'yı bulursa?

Burası Ankara. Kulislerde neler konuşulduğunu herkes bilemez. Bilse bilse kulislerde dolaşanlar bilir. Biz de kulislerde dolaşanlardan biri olarak en son söylentileri sizlere aktarmayı uygun gördük.

Denir ki; hükümet içindeki bağımsızlar CHP'ye

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Muhalefetin aradığı milletvekili 4'e düştü

Ankara (Politika) — Millet Meclisi Genel Kurulunu bugün toplayabilmek için muhalefet partilerinin yeni bir denemeye girişecekleri bildiriliyor. Muhalefet partileri bugün gerekli çoğunluğu sağlayabilmek için yoğun bir çaba gösterdiler. Bugünkü toplantıya ağır hasta olan bazı milletvekillerinin de sedyelerle getirileceği belirtiliyor. Öte yandan kurulduğu günden beri CHP ağırlıklı hükümetle birlikte hareket eden bağımsız milletvekillerinden Mardin milletvekili Nurettin Yılmaz da bugün yapılacak toplantıda hazır bulunarak toplantının açılmasını sağlamaya gayret edeceği öğrenildi. Buna karşın meclisin bugünkü oturumu AP'li başkanvekili Şevket Doğan tarafından yönetilecek. Sıranın Doğan'a gelmesi nedeniyle AP'li milletvekilinin meclisi yönetmek zorunda kalması bir CHP'linin kürsüye çıkarak

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Mersin'den Ankara'ya yürüyen soda işçileri Konya Valisi'nin sert tepkisiyle karşılaştı. Resimde grevci soda işçileri görülüyor.

Sıkıyönetim Soda işçilerinin hepsini Ankara'ya sokmuyor

Ankara (Politika) — Mersin'den 21 Haziran'da yola çıkan ve 18 aydır grevde bulunan Soda işçileri eşleri ve çocukları ile Gölbaşına geldiler. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Mersin Soda işçilerinden ancak 10'unun kente girebileceğini ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gelmelerine izin verileceğini bildirdi.

Mersin Soda işçileri, Konya'ya gelince, Konya Valisi «girersiniz ama slogan atarsanız tararız» dedi. Konya'nın dışında geceleyen Soda işçileri, Cihanbeyli'de görkemli bir törenle karşılandılar.

Soda işçileri Cihanbeyli'ye geldiklerinde bini aşkın kişinin katıldığı bir miting düzenlendi. Miting de kasabalılar adına söz alan bir öğretmen «DİSK yöneticilerini işçi sınıfının birliğini bozmak, demokrasi güçlerinin cephe ve eylem birliğini baltalamakla» suçladı. Öğretmen, tüm Cihanbeylilerin Soda işçileri ile dayanışma içinde olduğunu bildirdi.

Kırkışla köyünde yapılan törene aralarında kadınların çocukların da bulunduğu kalabalık bir kitle katıldı. ALKİM fabrikasından çıkan Petkim-İş üyesi işçiler toplu halde karşılama yerine geldiler. Cihanbeyli Belediye Başkanı Halil Kadiroğlu da soda emekçilerine başarı diledi.

Jandarma komutanlığı tarafından gösterilen ko-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

İzlenimler

1. ŞUBE'DEN BİR POLİS

Sedat UYSAL

Konya'da gösterilen konak yerinin iki yol kavşağında olması ve hiçbir güvencesi bulunmaması nedeniyle işçiler 300 metre kadar ayrılıp bir tarlanın ortasına geldiler. Nöbetçiler dikildi, görevlendirildi. Polislerin nitelikleri belli. Tümü CHP ağırlıklı hükümetin «sürgün» adına atadığı POL-BİR üyeleri Sabaha dek bir sinir savaşı sürdü gitti.

Konya karayolları parkında işçiler şüphelendikleri bir kişiyi sendika yöneticilerine gösterdiler. Uzun

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Yürüyüşe yavrusuyla katılan bir kadın işçi

İstanbul'da zamlı dolmuş ücretleri dün belli oldu

İstanbul (Politika) — Yeni dolmuş tarifeleri İstanbul Belediye Encümenince dün saptandı ve açıklandı.

Edinilen bilgiye göre, akaryakıt fiatlarına yapılan zam dolmuş fiatlarına yüzde 30 ilâ 35 arasında yansıtıldı ve yeni tarife buna göre hazırlandı. Yeni tarife şöyle:

KADIKÖY'DEN

Bahariye 650, Moda 650, Kızıltoprak 650, Fenerbahçe 900, Göztepe Bağdat caddesi 900, Ziveryolu (Göztepe) 1000, Suadiye 1250 Bostancı 1500, Koşuyolu 850, Acıbadem «Kuruçeşme» 800, Şen Esenevler 1500, Pravantoryum 1250, İçerenköy 1500, Küçükyalı 1800, Maltepe 2000, Kartal 2500, Pendik 2750, Yakacık 2750, Altmış evler 2100, Çamlıca Kız Lisesi 1100, K. Çamlıca son durak 1250, Hasanpaşa 650, Fikirtepe 800, Bağlarbaşı 800, Taksim 4000, kuruş.

ÜSKÜDAR'DAN

Kadıköy 800, Bağlarbaşı 650, Kısıklı 1000, Çamlıcatepe 1250, Koşuyolu 1100, Kuzguncuk 650, Beylerbeyi 850,

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Direniş yapan kuyumcuların bir bölümü satışa başladı

İstanbul (Politika) — AP adına para toplayıp hükümetin düşürülmesi için CHP'den transferler yaptıkları konusunda şiddetli suçlamalarla karşı karşıya bulunan kuyumcuların bir kısmı 10 Mayıs'tan bu yana sürdürdükleri direnişe son vererek dün işyerlerini açıp al-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Bulgaristan Dışişleri Bakanı Ankara'ya geldi

Ankara, (ANKA) — Bulgaristan Dışişleri Bakanı Peter Mladenov dün saat 11'de üç günlük resmi bir ziyaret için Ankara'ya geldi. Bulgaristan Dışişleri Bakanını, Esenboğa Havaalanı'nda Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ve diğer yetkililer karşıladılar.

Bulgaristan Dışişleri Ba-

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

The Economist dergisi «Ecevit hükümetinin sonu geldi» diyor

Dış Haberler Servisi — Londra'da yayınlanan «The Economist» Dergisinin son sayısında Türkiye hakkında yazılan Ankara çıkışlı bir yazıda, Ecevit hükümetinin günlerinin sayılı olduğu kaydedildi. AP Başkanı Demirel'in başlattığı hükümeti düşürme kampanyasının şim-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Beraat eden öğrenci devamsız sayılmayacak

Ankara (A.A.) — Milli Eğitim Bakanlığı dün, orta öğretim kurumlarında okurken herhangi bir suç nedeniyle tutuklanıp, tahliye edilen öğrencilerin devamsızlık durumlarıyla ilgili bir açıklama yaptı.

Açıklamada, tutuklandıktan sonra, delil yetersizliği ya da beraat dolayısiyle tutuklulukları sona eren öğrencilerin, tutuklulukta veya gözaltında geçen sürelerinin devamsızlıktan sayılmayacağı belirtildi.

Bu arada, yargı organlarınca hapse mahkum edilen ve cezasını bitirdikten sonra tahliye edilen öğrencilerin, tutukevinde geçen süreleri devamsızlıktan sayılacaktır. Buna göre, yargı organlarınca cezalandırılan, ancak cezaları mahkemece tecil edilen öğrencilerin tutuklulukta geçen süreleri de devamsızlık olarak gösterilecektir.

Bank-Sen Eğitim Müdürü Alaattin Kılıç hastanede

Bank-Sen Eğitim Müdürü silahlı saldırıda yaralandı

- Ankara'da iki işçi silahlı saldırıya uğradı
- Adapazarı İlerici Gençler Derneği yöneticileri gözaltına alındı
- İTÜ'de gözaltına alınan 774 kişi için 1-6 ay hapis cezası istendi
- Enerji-Der Genel Başkanı gözaltına alındı

Haber Merkezi — Komandolar önceki akşam ve dün sabah İstanbul'un Mecidiyeköy semtinde terör estirdiler. Önceki akşam saat 19.30 sıralarında Bank-Sen Eğitim Dairesi Müdürü Alaattin Kılıç evinin önünde silahlı saldırıya uğradı ve kasığından yaralandı. Kılıç'ın yaralanmasından sonra komandolar Hasan Kıran ve Bektaş Kısa isimli yurttaşlara da saldırdılar. Çıkan kavga sonunda Hasan Kıran da kasığından yaralandı. Komando oldukları bildirilen iki kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan birinin, Bank-Sen Eğitim Dairesi Müdürü

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Manisa İl Başkanlığından ayrılan MHP'li öldürüldü

- ÇÖLLÜ'NÜN ÖLÜMÜ ÜZERİNE KOMANDOLAR İLERİCİLERİN BİNALARINA SALDIRDI BİR BERBERİ ÖLDÜRDÜLER

Manisa, (Politika) — MHP Manisa İl Başkanlığından istifa eden Cemil Çöllü dün kimliği belirlenemeyen kişilerce öldürüldü. Cemil Çöllü'nün öldürülmesinden sonra, MHP'liler şehirde terör yarattılar bir berberi öldürerek, bir genci de ağır yaraladılar. Şehirdeki demokratik kuruluşların camları da, MHP'liler tarafından kırıldı. Olayların ardından bir açıklama yapan İlerici Gençler Derneği Sekreteri, Cemil Çöllü'nün bir süre önce istifa etmesinin ve daha sonra da

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Komandolar Günaydın Gazetesini telefonla tehdit etti

İstanbul, (A.A.) — Günaydın Gazetesine dün birkaç kez telefon eden ve «ülkücü» olduklarını bildiren bazı kişiler, Beyazıt'taki Cafe Mola'da meydana gelen patlama ile ilgili olarak gazetenin dünkü sayısında yer alan haberin doğru olmadığını öne sürdüler ve görüştükleri kişileri, tehdit ettiler.

«Beyazıt'taki kahvede yanlışlıkla ülkücülerin ken-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

SSK Genel Kurulu çalışmalarına başladı

- Halil Tunç, Divan Başkanlığına seçildi

Ankara, (Politika) — Sosyal Sigortalar Kurumu 34'üncü Genel Kurul toplantısı dün Ankara'da çalışmalarına başladı. Genel Kurulda konuşmacılar Sosyal Sigorta fonlarının gerektiği gibi kullanılmadığını, işverenler de kalan sigorta primleri nin milyarı bulduğu belirterek «Genel Kurul yetkili duruma getirilmediği sürece dedikoduların önüne geçilemez» dediler.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Sosyal Gü-

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

haftada bir
AHMET KARDAM

Çıkış yolu...

17 Haziran tarihli Politika yazdı: 1977 Haziran seçimlerinden bu yana parlamentoda 21 milletvekili partisinden istifa etmiş. Bir kısmı başka partilere girmiş. Bir kısmı da «bağımsız Truva Atı» olmuş. İstifa ettikten sonra geri dönenler bu sayıya dahil değil.

CHP'den istifa edip AP'ye kapağı atan Karahan, «Türk ulusuna hizmet etmenin AP istikametinde olacağını görmüş». Öyle diyor.

Sözde «bağımsız» İnkaya tekrar AP'ye girdi. AP grup toplantısında bir de konuşma yapmış:

— Bir buçuk yıllık hasretten sonra evine dönmüş yaramaz çocuğun hissi ile huzurlarınızdayım.

CHP'den istifa etmiş olan Ramazan Yıldırım tekrar CHP'ye dönmüş. O da bir konuşma yapmış:

— Partiden ayrıldığım süre içinde üzüntü ve sıkıntı çektim. Uykularım kaçtı.

Bu satırlar yazıldığında AP'nin en son transferleri Musaoğlu ile Cengiz'di. Kendi ifadeleriyle, bunların AP'ye girişleri «kovboy filmlerindeki gibi» olmuş. Gazeteciler bu iki parlamento kovboyuna sormuşlar

— Kaç para aldınız?

Musaoğlu'nun milyonlarca liralık malı-mülkü varmış. Niye para alsınmış. Meğerse amacı memlekete, vatandaşlara hizmetmiş.

Cengiz'in ise en az on traktörü, elli apartman dairesi varmış. Fakir bir insan değilmiş ki para alsınmış. Meğer o da AP'ye kuyruklar yüzünden girmiş.

Cuma günkü Politika yazdı: İstanbul Sanayi Odası meclisinde sanayicilerimiz «mebus pazarı» konusunu ele almışlar. Piyasada bazı güçlükler varmış. Milletvekili transferlerinde paranın değer kaybetmesi yüzünden ödemeler traktör, kamyon, arazi gibi mallarla, yada dolar ve mark cinsinden yapılıyormuş. Söylentilere göre, taban fiyatı 30-40 milyon liraymış.

Evet, milletvekili alış-verişi doruğa ulaştı. Cumhuriyet döneminin en ağır bunalımı içinde debelenen Türkiye'de ekonominin en hareketli, en canlı sektörü bu oldu. Ne ihracatı artırma, ne turizmi geliştirme, Türkiye artık bu yolla kalkınacak (!) Ama paranın değer yitirmesi yüzünden ödemeler mal olarak döviz olarak yapılıyormuş. Eh, bu zor dönemde o kadarı da olacak artık (!).

Bugünkü CHP ağırlıklı hükümet, bundan 18 ay önce CHP'ye oy veren işçi sınıfına, emekçi yığınlara, ilerici güçlere dayanarak kurulmadı. Bu hükümet, parlamento içindeki gerici, faşist unsurlarla yapılan pazarlıklara, «transferlere», yerli - yabancı tekellerin o anlık, geçici «yeşil ışığına» dayandırıldı.

Kendisine oy veren yığınlara sırtını dönen CHP yönetimi, böyle bir hükümetle faşist tırmanışı durduracağını ilân etti. Sonuç ne oldu? Sonuç ortada. Gerici, faşist güçler bugün 18 ay öncesine kıyasla çok daha güçlü durumdalar. Tehlike bugün çok daha büyüktür.

Ama CHP yönetimi, şimdi kendisini hükümetten düşme noktasına getirmiş olan politikasını sürdürüyor. Faşist, gerici güçlerin hükümeti devirmelerine onların yöntemleriyle engel olmaya çalışıyor. Bütün umudunu parlamento içinde yapacağı «transferlere» ayak oyunlarına bağlıyor. 1977 1 Mayıs'ında yığınların üstüne ölüm kusmuş olan İnter-Continental Oteli'nin o odalarında şimdi hükümeti düşürme plânlarını tezgâhlayan tekellerin, holdinglerin desteğini arıyor. Onlara:

— Beni düşürürseniz İMF'nin yeşil ışık yakacağı borç paralar gelmez, diyor.

Gerici, faşist güçlerin halkın üzerine kanla, ateşle yürümeleri, parlamento içindeki ayak oyunlarıyla, Koç'lara, Sabancı'lara yaranmaya çalışmakla engellenemez.

Çıkış yolu bellidir. Bu yol, on aydır grevde olan ve Ankara'ya yürüyen Mersin Soda işçileriyle birlikte olmaktan geçiyor. Bütün engellemelere rağmen, İzmit'te 16 Haziran'ı yığınsal olarak kutlayanlarla birlikte olmaktan geçiyor. Makina Kimya'da, Erdemir'de Seydişehir'de faşist, maocu, uzlaşmacı sendikalara karşı savaşan işçilerle birlikte olmaktan geçiyor. DİSK'te sınıf uzlaşmacılarına, ihraçlara karşı savaşan sınıf sendikalarıyla aynı safta olmaktan geçiyor. Demokratik bir toprak reformu, emekçi köylülere insanca bir yaşam için savaşan KÖY-KOOP ve KÖY-DER'lerle birlikte olmaktan geçiyor. «İKD Susturulamaz (!)» diye haykıran emekçi, ilerici kadınlarla birlikte olmaktan geçiyor. Faşist teröre maoculara, gençlik içindeki sapık akımlara karşı, mutlu bir gelecek için savaşan ilerici gençlerin yanında olmaktan geçiyor. TÖB-DER'i parçalamaktan kurtarmak için savaşan öğretmenlere omuz vermekten geçiyor. NATO'ya, ikili kölelik anlaşmalarının, ABD üslerine, 141-142'ye «Hayır (!)» diye haykıranların yanında olmaktan geçiyor. 1 Mayıs'ı meydanlarda, sokaklarda, stadyumlarda, hapishanelerde kutlayanlarla aynı safta olmaktan geçiyor.

Evet, çıkış yolu buradan geçiyor. Çünkü gericiliğe, faşizme geçit vermeyecek olan güçler bunlardır. Parlamento pazarlarında fink atanlar değil (!).

FORUM

Deve, hemcinsinin yattığı yeri, kokusundan tanır ve güven içinde, oraya yatar. Emperyalizme karşı Kurtuluş Savaşı vermek zorunda kalmış bir ülkenin yönetimini ellerinde tutanlar —toprak ağaları, ticaret ağaları, banka ağaları, bürokrat ağalar—, elbette ki hemcinslerinin kokusunu aldıkları yere yatacaklardı, ne var bunda? Bizim komprador burjuvazinin ABD'nin yattığı yere yatmasından daha doğal ne olabilir ki?

"Deveye demişler ki: Boynun niye eğri?"
Gerisini biz getirelim:
— Neresi doğru ki?
İşte toprak sorunu, işte eğitim - öğretim... Kıyılar, göller, akarsular, madenler, vergiler, yükümlülükler... İşte Mussolini maddeleri... Ve işte, "uyanana vur!" demokrasisi, demirgırasi!.. "Yüce Divan'lık" da kalkmış, "CHP ağırlıklı" hükümete vuruyor!.. Hani, ne derler: "Tencere dibin kara, seninki benimkinden kara!"

DEVE

Hasan HÜSEYİN

Bize demokrasi, Missuri zırhlısıyla geldi. Getirenler belli, geldiği kent belli, bayram şenlikleriyle karşılayanlar belli.

Fransızın «Toillette»ini önce tuvalet, sonra da belediye helâsı kılığına sokturup kullandırtmaktan büyük, sınıfsal zevk duyan bizim egemenler, Missuri ile gelen demokrasinin «Demirgırasi» kılığına sokulmasından büyük, sınıfsal çıkar sağlamasını bildiler: «Demirgırasi»den «Demirgırat», «Demirgıratstan da Adnan Menderes'in binip göklerde —İsa katında— dolaştığı «Kırat» çıktı ve bu «Kırat», şimdilerde göğüslerini gere gere «Biz, DP'nin mirasçısı ve devamıyız» diyenlere «Kırat» oldu!.. O yüzdendir ki, «Demokrat» denilince düşük DP ve onun devamı AP gelir akla!, CHP de, o günden beri, avucunu yalayıp durur. (Kürdün biri, öbürüne sormuş: «Piyangodan büyük ikramiye vurursa, ne yersin?» Öbürü, «Soğanın cücüğünü» demiş ve sormuş: «Ya sen ne yersin?» Beriki, suratını ekşitmiş: «Yiyecek bir şey bırakmadın ki bana!»)

Okutulmamasından büyük sınıfsal çıkarlar sağlanılan halkımız, önceleri bilmezdi —hatta duyup işitmezdi— «Devalüasyon» sözünü. Radyo, teyp, televizyon, Alamanya.. derken, gözü de açılmağa başladı, kulağı da... Gide gide, beyni de açıldı, doğallıkla!.. Şimdilerde duyup işitiyor «Devalüasyon» sözünü ve de anlıyor. «Develosyon» kılığına soktuğu «Devalüasyon»un, emekçi halkın emeğinin «deve yapılması» anlamına geldiğini biliyor.

Deve deyince aklıma geldi: Yahu, bizde, «Deve» ile ilgili ne güzel, ne süzme sözler var, biliyormusunuz? Sayalım birkaçını ve açıklayalım:

«Deve bir akçeye, deve bin akçeye.»

— Cumhuriyetin ilk yıllarında, 1 Dolar 1 TL. idi. Şimdiyse 1 Dolar, 50 TL. Nasıl, «farkediliyoruz» değil mi?

«Deve boynuz ararken kulaktan olmuş.»

— Bizim iktidarlara deve dersek, NATO'yu, CENTO'yu, OECD'yi, IMF'yi devreye sokarsak, ne aranılırken neyin yitirildiği daha iyi anlaşılır değil mi?

«Deveci ile görüşen —yani dostluk kuran—, kapısını büyük açmak zorundadır.»

— Bu sözün bir de kazlısı-tavuklusu var, bilirsiniz: «Tavuk kaza özenmiş de, kıçı yırtılmış.» Senin neyine gerekti be adam. ABD emperyalizmi ile dostluk kurmak, aşna-fişna olmak?.. Ne demişti Orhan Veli, bir arkadaşının dişi kedisi için: «Çıkar mısın bu Mart günü sokağa / İşte böyle / Düşünür düşünür durursun!» Yaa, aşna-fişna olur musun ABD emperyalizmi ile, işte böyle, düşünür, düşünür, durursun!..

"DEVE"NİN YATTIĞI YER

Deve, deve yerine çöker.»

— Deve, hemcinsinin yattığı yeri, kokusundan tanır ve güven içinde, oraya yatar. Emperyalizme karşı kurtuluş savaşı vermek zorunda kalmış bir ülkenin yönetimini ellerinde tutanlar —toprak ağaları, ticaret ağaları, banka ağaları, bürokrat ağalar—, elbette ki hemcinslerinin kokusunu aldıkları yere yatacaklardı, ne var bunda? Bizim komprador burjuvazinin ABD'nin yattığı yere yatmasından daha doğal ne olabilir ki?

«Deveye bindikten sonra çalı ardında gizlenmek olmaz.»

— Hah, durumumuzu —yani, bizim egemenlerin durumunu— en güzel anlatan süzme söz de bu olsa gerek. Hem deveye, yani IMF'ye bineceksin, hem de çalı ardında gizlenmeğe çalışacaksın ha? Gülerler adama, gülerler!.. «Kılavuzu karga olanın, burnu şeyden kurtulmaz» sözünü de mi anımsamıyorsun be adam?

Deveye ot gerek olursa, boynunu uzatır.»

— Bizim iktidarlara deve dersek, dış ve iç politikamızın ciddiyeti bütün boyutlarıyla anlaşılır sanırım?.. Yalnız, bunun ardından şu süzme sözü de sıralayalım!

«Deveyi yardan uçuran, bir tutam ottur.»

— Aman, ne güzel!.. Bir tutam ot için avuç açmadığımız neresi kaldı dünyada?.. Şu Afrika ülkeleri durumlarını kurtarsalar da, azıcık da onlarla demokratik ilişki kursak ne iyi olurdu?.. Borç, borç, borç... Kredi, kredi, kredi... Taze para, taze para, taze para... Yardan uçmamıza çok kalmadı!

Yalnız, bunun ardından da hemen şu süzme sözü devreye sokmamız gerekiyor:

"DEVE"Yİ KESECEKLER AMA...

Devenin derisi eşeğe yük olur.»

— İşte, bütün sorun buradadır. Bu deve göçecek birgün, göçmesine; yüzecekler derisini bir güzel.. Ne var ki, bu deriyi kimin sırtına saracaklar?.. Devenin bütün pisliğini taşımak, biz emekçilere düşüyor!.. Toprak reformu yapılmaz, kim çeker sıkıntıyı?.. Vergi Yasası değiştirilip düzeltilmez, kim çeker sıkıntıyı?.. Kiralara dokunulmaz, kim çeker sıkıntıyı?.. «Develosyon»muş, 1 Dolar 50 TL. imiş, dışalım'mış, dışsatım'mış, borç ödemekmiş, kim sıkar kemerleri?..

İçkiye zam, tütüne zam. Ne içecek bu yoksul halk? Hangi parayla?.. Ondan sonra, gelsin kaçakçılık, gelsin kolculuk, polis, candarma, karakol, mahkeme, hapisâne!.. Üzüm yok mu bu topraklarda, dut yok mu, erik yok mu, incir, elma, portakal yok mu? İçkisiz mi kalsın bu insanlar?.. Buğday yok mu, arpa yok mu? İçmesin mi bu insanlar?.. Kaçak içki ha?., Hapisâne ha?..

Aman, iyi emsin bir avuç kenel iyi emsin milyonlarca emekçiyi ki, hırsızlık artsın, yolkesme artsın, karakol, kovalamaca, hapisâne artsın!.. Havalarda kelebekler gibi uçuşsun ki «Mor Binlik»ler, hergün biraz daha sıfırı tüketen bu yoksul halk, kelebek avına çıksın gece-gündüz!.. «Bırakın geçsin, bırakın yapsın»ın anlamı bu değil mi?.. Bırakın soysun, bırakın semirsin; semirsin de, mor binlikler kelebekler gibi uçuşsun havalarda; uçuşsun da, kemer sıka sıka midesi sırtına yapışan milyonlar, bol bol kelebek avına çıksınlar!.. «Ondan sonra kilit milit mapusâne... Ondan sonra yalan dolan kaşkarikol»

Devlete candarmalık görevini yeterli gören, bu özel sektör değil mi? Kendi saltanatını IMF'ler eliyle bu emekçi sınıflara ödeten bu özel sektör değil mi?

Üleştirmeye gelince, «Rabbena, hep bana!», borç ödemeye gelince, ülkenin borcu, ha?.. Hangi ülke bu?.. Enterpol'ün arayıp bulamadığı vurguncuların ülkesi olmasın?..

«Deveye demişler ki: Boynun niye eğri?»
Gerisini biz getirelim:
— Neresi doğru ki?

İşte toprak sorunu, işte eğitim-öğretim... Kıyılar, göller, akarsular, madenler, vergiler, yükümlülükler... İşte, Mussolini maddeleri... Ve işte, «uyanana vur!» demokrasisi, demirgırasi!..

«Yüce Divan'lık» da kalkmış, «CHP ağırlıklı» hükümete vuruyor!..

Hani, ne derler: «Tencere dibin kara, seninki benimkinden kara!»

Sözü «Deve»den açtık, «Deve» ile bitirelim. Yalnız, bu deve, Tevfik Fikret'in devesi olacak. Nasıl başlıyordu Tevfik Fikret'in o koşuğu? Neyse, yormayın kendinizi... Bir dizesini söylersek yeter: «Sağa bakmış, su yok; sola bakmış, kum çok». Ne yapsın deve?..

Devenin yapacağı hiçbir şey yok!.. Bütün iş, işçi sınıfına düşüyor. İşçi sınıfı derlenip toparlanır da, ağırlığını koyarsa ortaya, bütün bu develikler son bulur. Yoksa, yok!..

yorum
OYA BAYDAR

Suskunluk suçu

Üç gün önce, işçi, köylü, emekçi, kadın, genç, onbinlerce kişi, İzmit'te özgürlük ve demokrasi için yürüdü. Mitingi Maden-İş, Bank-Sen, Baysen sendikaları düzenlemiş, çevredeki demokratik kuruluşlar katılmışlardı. İzmit'in uzun dönemdir görmediği bir kalabalık toplayan; büyük bir coşku ve disiplin içinde geçen; kalabalığı, görkemi, coşkusu ve disipliniyle, sadece İzmit halkına değil, görevli memurlara bile parmak ısırtan bu yürüyüş ve miting, TRT'ye yansımadı, tekelci basınımıza yansımadı. Politika hariç, sadece iki gazetede, o da iç sayfalarda küçücük bir haber olarak yer aldı.

OYSA aynı akşam televizyon, İzmit'te Belediye işçilerinin grevi yüzünden çöplerin nasıl toplanamadığını ve çöpler içinde eşinip yiyecek arayan kedileri uzun uzun gösterdi. Oysa aynı gün, 14 günde nasıl zayıflanacağı ve konuyla ilgili mayolu artist fotoğrafları, veya yabancı özel okul sınavlarını kazanan çocuklarımızın boy boy renkli fotoğrafları, aynı gazetelerin birinci sayfalarını, hem de bu sayfaların en az dörtte birini kaplayarak süslüyordu.

İZMİT'te, geçtiğimiz Cumartesi günü, öyle sıradan günlük bir eylem değil, binlerce işçinin, binlerce gencin, binlerce emekçinin, binlerce kadının katıldıkları ve şu yaşadığımız günlerde çok daha büyük önem ve anlam kazanan bir yürüyüş ve miting yapıldı. Eninde sonunda tekellerin kontrol ettiği kitle haberleşme araçlarının suskunluğu da bundandı zaten. Sadece sağcısı, faşisti değil, ortacısı, demokrat geçineni, hatta demokrat, ilerici olanı bile sustu; görmezliğe geldi. Çünkü görmek istemedi; çünkü görmek ve göstermek işine gelmedi. Çünkü orada, en sağından sosyal demokratına, MHP'sinden CHP'sine kadar, işçi sınıfının örgütleri dışında kalan tüm siyasal güçlerin korktukları, çekindikleri birşeyler oluyordu. Orada, üç beş aydın değil, birkaç yüz kellekoltukta genç değil, parayla miting meydanlarına toplanmış yoksul halk değil, işçiler yürüyordu, köylüler yürüyordu, ilericiler, demokratlar yürüyordu, gençler, kadınlar yürüyordu. O gün İzmit'te, yarınların sahipleri: işçi sınıfı ve yolumuz işçi sınıfının yoludur diyenler yürüdü. Savaşsız, sömürüsüz bir dünya isteyen ve o dünyayı tüm engellere karşın kuracak olanlar yürüdü.

SUSKUNLUK suçu bir kez daha işlendi İzmit eylemi konusunda. Yığınların hareketlenmesi karşısındaki suskunluk... Yığınların hak istemeleri karşısındaki suskunluk... Yığınların bilinçlenip, örgütlenmesi ve meydanlara taşmaları karşısındaki suskunluk... O, Türkiye'de yıllardır alışılmış pis ve işbirlikçi suskunluk... Korkak ve suç ortağı suskunluk...

TÜRKİYE bir dönemecte, bilmeyen, söylemeyen yok bunu. Türkiye halkı, bir süre de, sosyal demokrasi ninnileri ve «umut» uyuşturucularıyla uyutulduktan sonra, şimdi yeniden uyanıyor. Bıçak kemiğe dayandığı için; açlık ve işsizlik günlük olay olduğu için; fabrikalarda, işyerlerinde, sokakta baskı ve terör durmak bilmediği için ve hak ettiği güzel bir dünyanın özlemini çektiği için uyanıyor.

BİRKAÇ gün önce İzmit'te yürüdü on binler. Soda işçileri hâlâ yollarda, Ankara'ya yürüyorlar. Grevler, direnişler dört bir yanda, küçük küçük ama sürekli gelişiyor. Emekçiler birşeylere hazırlanıyorlar. Gün onların bu kıpırdanışlarını, bu hazırlıklarını bastırma, uyutma, savsaklama günü değil, yönlendirme, yükseltme, bilinçlendirme ve örgütlendirme günü.

TÜRKİYE işçi sınıfı bunun bilincinde. Sömürücülerin, egemen güçlerin ve suskunluklarıyla onlara hizmet eden tüm yardakçılarının korkuları da bu zaten. Suskunluk suçu da bu yüzden, bu korku yüzünden işleniyor.

Okurlardan Politika'ya

Doğudaki baskı ve terör doğu emekçilerini işçi sınıfının savaş yolundan koparamaz

Hergün berraklaşan, yeni yeni ileri boyutlar alan sınıf mücadelesi burjuvaziyi her alanda sıkıştırıyor.

Kavga her alanda amansızca sürüyor ve her kavga burjuvazinin çürümüşlüğünü, güçsüzlüğünü gözler önüne seriyor. Gelecek güzel günleri özgür günleri daha somut olarak görebiliyoruz; bu, burjuvaziyi çılgına çeviriyor. Bugüne kadar uygulayageldiği oyunlar, gözdağı, sindirme politikaları tutmuyor artık. Kürt işçi ve emekçileri berraklaşan savaş yolunda işçi sınıfının yanında yer alarak burjuvazinin tüm provokasyonlarını boşa çıkarıyor, özgür günlerin ancak bu savaş yolunda yer alarak geleceğini somut olarak görüyor ve ardıcıl olarak mücadele ediyor. Ama bu durum burjuvazinin yıllardır ırkçı-şöyen baskılarla sindirmeye çalıştığı ve her dönemde ilerici yurtseverlere saldırı malzemesi olarak kullandığı Kürt sorununu artık eskisi gibi kullanmasına olanak tanımıyor. Çünkü Kürt işçi ve emekçilerini, uydurma milliyetçi tezlerin maceracı provokasyonlarına alet edegeldiği eylemlere kolayca sokamıyor. Artık kurtuluşu gören Kürt işçi ve emekçileri, işçi sınıfının savaş yolunda.

Muş'un Malazgirt kazasında baskı uygulamaları soy kırımına dönüştürülmeye çalışılmaktadır. Köylerde firari, silah arama bahanesiyle köy sakinlerine insanlık dışı uygulamalar yapılmaktadır.

«Gomatomasto» köyünde oğlunun ölesiye dövülmesine yüreği dayanamayan bir anne araya girmeye çalıştığında komando yüzbaşısından çirkin hareketler görünce yüzbaşıyı tokatlamıştır. Bu tokadın cezası, hamile anneyi damdan atarak düşük yaptırmak olmuştur. Hastaneye kaldırılan anne kurtarılamayarak ölmüştür.

«Toraka» köyünde erkekler anadan doğma soyularak kamışları iple birbirine bağlanmış, köy kadınlarına bu ipleri açmaları için baskı yapılmıştır; buna karşı çıkan kadınların cezası meydan dayağı olmuştur.

«Çatte» köyünde falakaya yatırılarak dövülen genç bir köylünün kan toplaması sonucu ayağı şişmiş «Bulanık» Hastanesinde ilk müdahalesi yapılan köylünün daha sonra ayakları kesilmiştir.

«Mollaali» köyünde senin mavzerin var mutlaka onu getireceksin diyerek baskı yapılan babaya, zorla oğlu uzun süre dövdürülmüştür.

«Boyçapkın» köyünde 3 kilo tuz sulandırılarak ihtiyar bir köylüye zorla içirilmiştir?

Tüm bu baskılar yetmezmiş gibi, halen buralara takviye birlikleri getirilmektedir. Bu baskılar sonucu, güvenliği olmayan köy sakinleri evlerini terketmiş, çoluk çocuğuyla dağa çekilmek zorunda kalmıştır. Bu baskılar her yıl tezgâhlanmaktadır.

Fakat dünya dönüyor, hep ileriye doğru, kavga sesleri yükseliyor savaş yolumuzda, savaş alanları genişliyor gün be gün, UDC'nin duvarları örülüyor. Bu kavga alanlarında, UDC'nin duvarlarından Kürt işçi ve emekçilerinin sesi daha gür bir şekilde yükseliyor. «Komando Zulmüne Son» diye haykırarak 800'ü aşkın köylü miting düzenlemiştir. Ve haykırıyor ezilen ulusun emekçileri: Tüm baskı ve provokasyonlar bizi yıldıramayacaktır. Savaşımımız işçi sınıfının savaş yolunda savaşsız sömürüsüz bir dünya kurulana dek sürecektir.

Yaşasın Kürt ve Türk emekçilerinin UDC'deki birliği.

MALAZGİRT'TEN
BİR GRUP İLERİCİ

BU NASIL KIVANÇ

12 Haziran günü CHP Genel Başkanı Ecevit'i devalüasyonu savunmak için yaptığı konuşmada izlemişsinizdir. Ne diyordu o konuşmasında Ecevit? «Biz devalüasyon yaptık ama, 1970'de Demirel de yapmıştı», «Biz tarım ürünlerine ayrı kur uyguladık ama, Demirel de uygulamıştı.»

Ne demektir bu sözler? «Bizim yaptığımızın, yapacağımızın Demirel'den farkı yok» demek değil mi? «Biz de cebinizdeki paranın yarısını (haksızlık etmeyelim % 43'ünü) IMF'ye aktarırız, yok aslında birbirimizden farkımız...» demiyor muydu?

Bir de böyle «cesur» karar almaktan kıvanç duyuyorum diyor.

Hakan UYSAL
ANKARA

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Sarraf - Namus. 2) Maddenin, eskiden parçalanamaz sanılan en küçük parçası - Mera. 3) 1870'te ölmüş Nicco lo ön adlı dünyaca ünlü İtalyan kemancı. 4) Mutavassıt - Tersi, dokunulmaz sayılan değer. 5) Bir nota - Bir süs bitkisi - Su (eski dil). 6) Yapma, yerine getirme - Asker. 7) Tersi, Argoda çalma, aşırma. 8) Akdeniz'de bir İtalyan adası - Türkiye'deki «Ulusal Haberalma Örgütü»nün simgesi. 9) Ortadoğu'daki dengenin altüst olmasına yolaçan ülke - İllegal faşist bir örgütlenme. 10) Bir gezegenin güneşe en uzak olduğu anda bulunduğu nokta - Tersi, Finlandiya'nın batısında bir liman.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Verim, içerme yeteneği. 2) Merkür'ün öbür adı - Biyolojide «tel». 3) Uzakdoğuya özgü bir tür tapınma - Tersi, Tokat'ın bir ilçesi. 4) Çocukları korkutmak için uydurulmuş düşsel yaratık - Anlamı: mana. 5) Tersi, değerli bir maden. 6) Tersi, Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin simgesi - Bir nota. 7) Tersi, evhamın, vahim - «Olur» anlamındaki ünlem. 8) Tersi, bir emir - Tersi, yalan söyleme, palavra savurma. 9) Resmi haber ajansımızın simgesi - Bir kıta. 10) Tersi, Kripton'un simgesi - Bir tür salça.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Kuyumcular 2) Ez - Eleme 3) Huşu - Mu 4) Anafor - Sal 5) Dene - Ek 6) EKİ - aneF7) teyimimaS 8) Netamet 9) Mo - Ekoloji 10) İbik - Ke - Er.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Kehanet - Mi 2) Uzun - keneB 3) Şadiye 4) Ulufe - İteK 5) Onamak 6) Cemre - imoK 7) Ulu - Amele 8) Le - Senato 9) aM-AKES - Je 10) Reel - Lir.

Sandinist Cephe Masaya'yı ele geçirdi

● FKÖ, YENİ NİKARAGUA HÜKÜMETİNİ TANIDI

Dış Haberler Servisi — Başkent Managua'nın 30 kilometre güneyindeki Masaya kenti Sandinistlerin eline geçti. Başkentin düşürülmesi bakımından büyük önem taşıyan Masaya, Sandinistlerin, «son taarruz»unun başladığı günden bu yana çok sert çarpışmalara sahne olmuş ve sık sık el değiştirmişti. Masaya'daki Ulusal Muhafız karargahını da ele geçirip tahrip eden Sandinistler Masaya'yı Ulusal Muhafızlardan temizlediler. Böylece Somoza'nın iki gün önce başlattığı şiddetli saldırının gücünün kırıldığı bildiriliyor. Başkentte ise, Somoza'nın uçaklarının sürdürdüğü bombardıman nedeniyle sivil halktan ölenlerin sayısı gün geçtikçe artıyor.

Güneydeki Rivas kentinin, Geçici Ulusal Kuruculuk Hükümeti'nin merkezi olduğu açıklandı. Geçici Hükümetin yerleşeceği kentin çevresinin de, kentten kaçan Ulusal Muhafızlardan temizlenmekte olduğu bildiriliyor.

FKÖ, GEÇİCİ HÜKÜMETİ TANIDI

Öteyandan Beyrut'ta bir açıklama yapan Filistin Kurtuluş Örgütü, geçici hükümeti tanıdığını bildirdi ve Nikaragua'nın tek ve yasal temsilcisi olarak bu hükümeti gördüğünü açıkladı.

bir dakika

2. DÜNYA Savaşı'ndan sonra ülkesine dönmekte olan New York Herald Tribune muhabiri Carl Levin, Hitler'in bir büstünü de beraberinde götürmüş. Batı'da gericiliğin Hitler'in belleklerde yeniden canlandırmaya çalıştığı şu sıralarda bundan yararlanmak isteyen Levin, büstü 10 bin sterline satışa çıkarmış. Levin henüz bir alıcı bulamamış ama ümidini de yitirmemiş.

Çin, Vietnamlı tutsaklara işkence yapıyor

● Hanoi - Pekin görüşmeleri başladı

● Göçmen kaçıran bir kaptan mahkûm oldu

Dış Haberler Servisi — Vietnam'ın başkenti Hanoi'de bir basın toplantısı düzenleyen Kızılhaç yetkilileri, Çin'in Vietnam'a geri verdiği 1620 tutsağın çok kötü uygulamalara ve işkencelere maruz bırakıldıklarını açıkladı. Kızılhaç yetkilileri, bu 1620 tutsağın büyük bir bölümünün köylerden kaçırılan çocuk, kadın ve yaşlılar olduklarını da kaydetti.

Bu arada Vietnam ile Çin arasındaki görüşmelerin ikinci turu Pekin'de başladı. Vietnam Delegasyon Başkanı Pekin'de yayınladığı basın bildirisinde, Çin'li ajanların Vietnam'da Çin kökenli halkı göçe zorladıklarını kaydetti.

Öte yandan 69 kişiyi yasa dışı yollarla kaçırmak isteyen Yunan bandıralı Nikitas şilebinin kaptanı, Ho Şi Minh kentinde 5 bin dolar para cezasına çarptırıldı. Suça katılan üç tayfanın da toplam 5.500 dolarlık para cezasına çarptırıldıkları haber verildi.

Petrol konusunda önemli tartışmalar bekleniyor

ZİRVE ÖNCESİNDE CARTER, JAPONYA'DA KULİS YAPIYOR

● ABD BAŞKANI OPEC'E KARŞI SERT DEMEÇLER VERDİ

Dış Haberler Servisi — Güney Doğu Asya'ya 12 günlük ziyaretine başlayan Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Jimmy Carter, Japon İmparatoru Hirohito tarafından Akasaka sarayında düzenlenen resmi bir törenle karşılandı. Carter, ABD, Japonya, Federal Almanya, Fransa, İngiltere, Kanada ve İtalya arasında Tokyo'da 28 Haziran Perşembe günü başlayacak olan doruk toplantısına katılmadan önce Japonya Başbakanı Hhira ile görüşmelerde bulunacak. Görüşmelerde, iki ülkenin Pasifik bölgesinde sürdürdüğü silahlanmanın geliştirilmesi, iki ülkenin ekonomik ilişkileri, Güney Doğu Asya ve Orta Doğu'yu ilgilendiren konuların ele alınacağı bildiriliyor.

Perşembe günü başlayacak olan yediler zirvesinde ise en önemli gündem maddelerinden biri olarak petrol gösteriliyor. Carter, Tokyo'ya gitmeden önce verdiği demeçte, Batılı ülkeleri, petrol ithalatı hedeflerini düşürmeye, petrol fiyatları üzerine aralarındaki rekabete son vermeye ve petrolden başka enerji kaynaklarına yönelmeye çağırmış, Batılı ülkelerin "Amerika'nın liderliğinde ortak hareket etmelerini" isteyerek "bir avuç petrol üreticisi ülkeye bağımlılıktan kurtulmalıyız" demişti.

Carter'ın demecinin, Tokyo zirvesinden 48 saat önce başlayacak olan OPEC toplantısına baskı yaparak petrol zamlarını engellemeyi amaçladığı belirtiliyor. Carter'ın ayrıca, diğer Batılı ülkelerin petrol tüketimlerini kısıtlamalarını sağlayarak ABD'nin petrol stoklarını daha kolaylıkla büyütmek istediği bildirilmektedir.

Bilindiği gibi ABD hükümeti, yüzmilyonlarca ton petrol stoku yapmayı amaçlayan bir program uygulamakta ve Batı Avrupa'ya giden petrollerin önemli bir bölümünü ABD'ye yöneltmiş bulunmaktadır. Bu ise Batı Avrupa ülkelerinin sert eleştirilerini çekmektedir.

OPEC petrol fiyatını Tokyo zirvesinden sonra açıklayacak

Cenevre, (ANKA) — Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC)'e üye 13 ülkenin petrol bakanlarının İsviçre'nin Cenevre kentindeki toplantılarında, yeni petrol fiyatları konusunda bir ilke kararı almaya çalışacakları, ancak kesin fiyatları açıklamak için 7 sanayileşmiş batı ülkesi devlet ve hükümet başkanlarının Tokyo'da yapacakları zirve toplantısının sonuçlarını bekleyecekleri bildirildi.

Yeni ham petrol fiyatlarının ne düzeyde saptanacağı konusunda henüz tam bir anlaşma sağlanamadığı, ancak çeşitli ülkelerce uygulanan farklı fiyatları eşitlemek için saptanmasına çalışılarak ortak fiyatın, 20 doların üzerinde belirlenmesinin güçlü bir olasılık haline geldiği kaydedildi.

Ekonomik Yardımlaşma Konseyi Toplanıyor

Dış Haberler Servisi — Sosyalist ülkelerin Uluslararası Ekonomik İşbirliği Örgütü Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (EYK) Moskova'da Başbakanlar düzeyinde toplanıyor. Toplantıda 1949 yılında temelleri atılan Konsey'in 30 yıllık çalışmaları değerlendirilecek ve 1990 yılına kadarki dönem boyunca gerçekleştirilecek işbirliğinin planlanması konusu ele alınacak.

NATO başkomutanına suikast girişiminde bulunuldu

Brüksel, (ANKA) - NATO Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı Orgeneral Aleksandr Haig'e Brüksel'de bir suikast girişiminde bulunuldu. General olaydan yara almadan kurtuldu.

NATO Avrupa Müttefik Kuvvetleri karargâhından (Shape) yapılan açıklamada, Orgeneral Haig'e Mons'kenti yakınlarında Oburg köy yolu üzerinde yola yerleştirilen uzaktan kumandalı bir mayınla suikast girişiminde bulunulduğu belirtildi.

Uzaktan kumandalı mayının patlaması üzerine Haig'in otomobili büyük hasar gördü, arkadan gelen güvenlik görevlilerine ait araç ise tamamen tahrip oldu. Araçta bulunan iki güvenlik görevlisi hafif yaralarla kurtularak hastaneye kaldırıldılar.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Sedat'ın yeni komplosu

İhanetin batağına bir kez saplanmaya görün, artık her geçen gün, kaçınılmaz bir biçimde daha da derine batmanız mukadderdir.

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, 1973 Mısır-İsrail savaşı sırasında Mısır'a cömertçe akaryakıt sağladığını ileri sürerek İran Halkının olduğu gibi, tüm dünyanın nefretini kazanan devrik İran despotunu bağrına basmanın onursuz hazırlığı içindedir.

Mısır Devlet Başkanı, İran petrolünün şah hazretlerinin babasının malı olmadığını, Mısır'a zor günlerinde yapılan petrol yardımının asıl sahibinin ise İran halkı olduğunu, kuşkusuz, çok iyi bilmektedir.

Peki Enver Sedat'ın, ABD emperyalizminin güdümünde İsrail'le «ayrı barışa» oturarak, müsteviliye karşı Mısır halkıyla omuz omuza çarpışan Arap halklarından esirgediği «vefa»yı şimdi İran'ın devrik despotuna göstermeye kalkışmasının anlamı nedir?

Önce iki soru.

Enver Sedat, Mısır ordusunun 1973 Yom Kippur savaşında geçilmez Bar Lev hattını yararak, ilk kez, Süveyş'in doğu yakasına çıkmasında, karşılıksız yaptığı yoğun ekonomik, askeri ve diplomatik yardımlarıyla yaşamsal ölçüde etken olan Mısır ve Arap halklarının gerçek dostu Sovyetler Birliği'ne, İran celladına karşı gösterdiği «vefa»yı göstermiş midir?

ABD emperyalizminin himayesinde Mısır'a saldıran İsrail'e karşı Mısır halkının saflarında omuz omuza çarpışan başta Suriye, Irak, Ürdün, Cezayir, Libya, Lübnan ve Filistin olmak üzere tüm Arap halklarına ödenmesi gereken hiç mi «vefa» borcu yoktur?

Enver Sedat, İsrail'li müsteviliye karşı kahramanca direnen Mısır halkı ve tüm Arap alemine «vefa» borcunu, emperyalizmle işbirliğinin ihanet belgesi olan «Camp David» teslimiyetiyle ödemiştir. İran'ın devrik despotunu bağrına basmasının önde gelen nedeni, kanımızca, Camp David ihaneti çerçevesi içinde yer almaktadır.

Devrik Şah, ABD ve İsrail'in eski ve güvenilir dostudur. Şah'ın içte ve bölgede izlediği politika da bu yüzden tümüyle Washington'un doğrultusunda olmuştur. Devrik despotun gizli polisi SAVAK'ın CIA ve İsrail haberalma servisleriyle yoğun ve kapsamlı ilişkisi ise, bilinmektedir. Oysa, aksi görüntüye rağmen, İran'da durum «henüz» bütünüyle berraklaşmış değildir. ABD ve ülkede direnen SAVAK ajanları, hâlâ karışıklıklar çıkarabilecek güçte görünmektedirler. Kısaca, ABD İran'dan tamamen umudunu kesmemiştir. Umutlarının gerçekleşmesi halinde ise devrik despota yeniden ihtiyacı olabilecektir. Ya da en azından İran'a karşı Şah kozunu daha bir süre, bir baskı aracı olarak oynamak niyetindedir.

Şah kozunu bizzat elinde bulundurması ise Washington için çeşitli açılardan sakıncalıdır. Birincisi tüm dünyanın nefreti üstünde olan bir despota yataklık ABD'nin yapay özgürlükçü görüntüsüne ters düşecektir. Ayrıca böyle bir davranışın Washington'un İran'la iyi kötü sürdürmeye çalıştığı ilişkileri tümüyle koparması olasıdır. İkincisi, kuşkusuz, daha önemlisi Şah'ın İran'a yakın bir yerde bulunmasındaki avantajdır.

Enver Sedat'ın Mısır'ı Camp David'ten bu yana ABD ve İsrail emperyalizmiyle, «birlikte hareket» içindedir. Basra Körfezinde ve Afrika'da emperyalist çıkarların korunması görevini fiilen üstlenmiştir. Yakın ve Ortadoğu'da olduğu gibi, Afrika'da da emperyalizmle çok yönlü işbirliği içinde olan Enver Sedat'ın, yakın sürede Washington'un güdümünde İsrail ve, kimbilir belki de, İran'dan oluşacak üçlü bir ittifaka dahil olmaktan çekinmeyeceği artık varsayım olmaktan çıkmıştır. Devrik despotun Mısır'a kabul edilmesini emperyalizmin Enver Sedat'la el ele bölge halklarına karşı giriştiği yeni bir tehlikeli bir komplo olarak görüyoruz.

Bir haber, bir yorum...

ABD «Yıldırım Ordusu» kuruyor

● ABD'NİN 40 ÜLKEYE YAYILMIŞ 2 BİN ASKERİ ÜSSÜ VAR. BURALARA 50 BİN ABD ASKERİ YERLEŞTİRİLDİ

● YALNIZCA JAPONYA'DA 320 ABD ÜSSÜ BULUNUYOR.

ABD'nin Avrupa'daki Kuvvetlerinin Başkomutanı Bernard Dogers, ülkesinin, Basra Körfezi'nde ya da dünyanın herhangi bir kesiminde meydana gelecek olaylara anında müdahale etmek üzere 110 bin kişilik bir «yıldırım ordusu» kurmakta olduğunu söyledi. ABD'nin gerçekten böyle bir «yıldırım ordusuna» gereksinimi var mıdır?

ABD'nin nükleer silâhlarının büyük bölümünün kendi topraklarının dışındaki, üslerde bulunduğu bilinmektedir. Bunun yanısıra ABD önemli gördüğü tüm ülke ve bölgelerde askeri varlığını sağlamlaştırmaya ya da yeni olanaklar aramaya devam etmektedir. Bu çabaların amacı Sovyetler Birliği'ni, diğer sosyalist ülkeleri ve ulusal kurtuluş hareketlerini çembere almaktır. Bu çemberde Ortadoğu'nun önemli bir yeri vardır.

ABD dış yardımlarının yüzde 60'ını İsrail'e ayırmaktadır. İsrail de bu yardımı tümüyle askeri harcamalarda kullanmaktadır. ABD kısa bir süre önce Hayfa'da iki deniz üssünün yapımını tamamladı. Camp David anlaşmasının kendisine tanıdığı olanakları iyi değerlendiren ABD, Sina, El-Akaba ve Eylat'da yeni üsler kurmaya başladı. Bu üslerin 6 ay içinde tamamlanacağı bildirilmektedir.

İran'daki son gelişmeler ve Türkiye'deki politik istikrarsızlık nedeniyle Yunanistan, Kıbrıs ve İtalya, ABD'nin özel ilgisini çekmektedir. ABD, Kıbrıs'ta İngiliz üslerini kullanmakta Yunanistan'da yeni üsler peşinde, koşmaktadır. İtalya'da ise 10 «büyük» üssü bulunmaktadır. Bu ülkelerin Ortadoğu'ya ve Sovyetler Birliği'ne yakın olmaları da özel bir önem taşır.

ABD'nin Avrupa'daki varlığı içinde Almanya'nın büyük önemi vardır. ABD Federal Almanya'da 229 bin asker bulundurmaktadır. Bu askerlerin 225'i Federal Alman ordusunda komuta düzeyinde görevlidirler. ABD Federal Almanya'daki üslerini, 1967 İsrail - Arap savaşında İsrail'e yardım etmek için kullanmıştır. İngiltere'de ise 25 bin askerin görev aldığı 5 büyük ABD üssü bulunmaktadır.

ABD'nin «bölgesel önem» verdiği ülkeler arasında şüphesiz Japonya'da yer almaktadır. Japonya'da 180 büyük ve 140 küçük ABD üssü faaliyettedir. 100 bin nüfusu olan Okinawa adasında 28 bin Amerikan askeri bulunmaktadır. Güney Doğu Asya'da Japonya'nın yanı sıra Filipinler, Malezya ve Singapur'daki üsler de aynı görevi görmektedirler.

● En büyük ABD üsleri, dünyanın dört bir yanına yayılmış.

Bunların dışında ABD'nin seyyar üslerinide hatırlamak gerekir. Bilindiği gibi 3, 5, 6 ve 7. filolar Hint Okyanusu'nda, Pasifik Okyanusu'nda Akdeniz'de ve Kızıl Deniz'de sürekli olarak dolaşırlar. Ve «gerektiğinde» bu filolar birbirlerine yardıma koşarlar.

ABD'nin bugün 40 ülkede, toplam 500 bin askerin ve 175 bin teknisyen ve sivil memurun görev aldığı 2000 askeri üssü vardır. ABD'nin «iyi ilişkiler» kurduğu ve «askeri danışmanlık» düzeyinde işbirliğini sürdürdüğü Mısır Somali, Umman, Suudi Arabistan, Kuzey Yemen, Güney Afrika, Zaire ve benzeri ülkelerin askeri desteği bu sayının dışındadır. ABD'nin müttefikleri olarak kabul ettiğimiz bu ülkelerin, ordularını «gerektiğinde» ABD'nin hizmetine vereceklerini düşünürsek, ABD'nin dünyadaki askeri varlığı üstünde yeterince bilgi sahibi oluruz.

ABD'nin dünyanın 40 ülkesinde bulunan «yıldırım orduları» ulusal kurtuluş savaşlarını ve dünya ilerici güçlerini durduramamıştır. Yeni kurulan 110 bin kişilik «yıldırım ordusu»nun da bu gelişmeleri durduramayacağı açıktır.

Peki ama kimin için kuruluyor bu ordular?

ABD SAVUNMA BAKANLIĞI RESMİ VERİLERİNE GÖRE DÜNYADA AMERİKAN ASKERİ VARLIĞI

● AVRUPA	
F. Almanya	234,300
İngiltere	22,300
İtalya	12,100
İspanya	8,800
Türkiye	4,800
Yunanistan	3,700
İzlanda	2,800
Hollanda	2,200
Belçika	2,000
Portekiz	1,400
Diğerleri	800
6. Filo	34,800
Toplam	330,000
● PASİFİK VE UZAK DOĞU	
Japonya	45,900
Güney Kore	41,600
Filipinler	14,400
Guam	8,400
Taiwan	800
Avustralya	700
Midway Ad.	400
Diğerleri	200
7. Filo	25,900
Toplam	138,300
● LATİN AMERİKA	
Panama	9,200
Porta Riko	4,000
Guatemala	2,300
Toplam	15,500
● DİĞER YERLERDE	
Bermuda	1,300
Diago Garcia	1,200
İran	900*
Kanada	700
Diğerleri	2,500
Seferde olan Savaş gemileri	3,400
Toplam	10,000

* ABD istatistikleri İran'daki 40 bin Amerikan uzmanını asker olarak saymıyor.

Dünyaturu

● **MORİTANYA** Devlet Başkanı ve Ulusal Kurtuluş Askeri Konseyi Başkanı Muhammed Mahmud Luli özel bir ziyaret için Suudi Arabistan'a gitti. Suudi Arabistan Kralı Halid ile görüşmelerini sürdüren Luli Suudi Arabistan'ın Arap ve müslüman alemindeki yerini ve rolünü övdü.

● **ABD**'de California'lı zengin bir iş adamı, kumarda şansını denemek üzere geldiği Las Vegas kentinde, langırt makinasına attığı 5 dolar karşılığında, 14 milyon lira (285.000) dolar kazandı.

● **HİNDİSTAN** eski Başbakanı Bayan İndra Gandi'yi parti içinde diktatörlük kurmakla suçlayan parti üyesi, Devaraj Urs, Kongre Partisinden ihraç edildi.

● **ÖNCEKİ** hafta sonunda artış eğilimi gösteren ABD doları, geçtiğimiz hafta başları Avrupa paraları ile Japon Yeni karşısında gerilemeye başladı.

● **TÜRKİYE** Cumhuriyeti ile Afrika boynuzu ülkesi olan Cibuti Cumhuriyeti arasında 25 Haziran 1979 tarihinden itibaren büyükelçilik düzeyinde diplomatik ilişkiler kurulması kararlaştırıldığı açıklandı.

● **ULSTER** polisi, Kuzey İrlanda'daki cezaevlerinde mahkumlara ağır işkencelerin uygulandığını ilk kez olarak kabul etti.

İLAN

BAKIRKÖY'DEKİ FAŞİST KATLİAMI PROTESTO EYLEMİNDE TUTUKLANAN İLERİCİ YURTSEVERLERE

Sizlere uygulanan bu anti-demokratik baskıyı kınıyor ve haklı davanızda sonuna kadar yanınızda olduğumuzu bildiriyor ve tüm emekçi kadınlar adına söz veriyoruz: Faşizm anaların siperini aşamayacaktır.

KARTAL'LI İLERİCİ KADINLAR

P: 1721

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

İZLEYECEKLERİMİZ...

GÖSTERİ

ULUSLARARASI 7. İSTANBUL FESTİVALİNDEN;

● 26 Haziran Salı, bugün AKM - büyük salonunda saat 19.00 da Güher Süher Pekinel'in «İki Piyano» konseri izlenebilir. Programda «Mozart, Brahms, Ravel, Rachmaninof» var.

Fiyatlar: 150, 125, 100, 50 TL.

Rumelihisarında ise İ. Ü. Konservatuarı Türk Müziği Topluluğunun Radife Erten yönetimindeki konseri yer alıyor.

Fiyatlar: 75, 50 TL.

● 27 Haziran Çarşamba, Aya İrini'de saat 19.00'da Janos Starker - viyolensel, Rudolf Buchbinder - piyano konseri» izlenebilecek. Sanatçılar iki ayrı Beethoven programı sunacaklar

Fiyatlar: 200, 150, 100, 50 TL.

Açıkhava Tiyatrosunda ise saat 21.30'da «Flandern Krallyet Balesinin 1. programı» yer alacak.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 75, 50 TL.

Batı'nın en ünlü bale topluluklarından Belçika «Flandern Kraliyet Balesi» 7. Uluslararası İstanbul Festivali'ne iki gösteri ile katılıyor.

● 28 Haziran Perşembe, Aya İrini'de saat 19.00'da «Janacek dörtlüsü»nün konserinde yaylı çalgılarla «Mozart, Beethoven, Dvorjak, Janacek» iki ayrı programda dinlenebilecek.

Fiyatlar: 150, 100, 75, 50 TL.

Açıkhava Tiyatrosunda «Flandern Kraliyet Balesi» yine saat 21.30'da 1. programlarını sunacaklar.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 75, 50 TL.

● 29 Haziran Cuma, saat 21.30'da AKM büyük salonunda Devlet Tiyatroları «Musgrave'in Dansı»nı oynayacaklar. John Arden'in bu oyununu Christopher G. Standford sahneye koydu.

Fiyatlar: 100, 75, 50 TL.

Açıkhava tiyatrosunda, saat 21.30'da «Flandern Kraliyet Balesinin 2. programı» yer alacak.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 75, 50 TL.

SİNEMA

SİNEMATEK'DE BU HAFTA;

26 Haziran Salı saat 20.00'de Vadedilmiş Topraklar
27 Haziran Çarşamba saat 20.00'de Mermer Adam
28 Haziran Perşembe saat 17.00 Sinek Avlama
23 Haziran Perşembe saat 20.00 Vadedilmiş Topraklar
29 Haziran Cuma 18.00 Kayın Ormanı
29 Haziran Cuma 20.00 Mermer Adam
30 Haziran C.tesi 14.00 Vadedilmiş Topraklar
30 Haziran C.tesi 17.00 Düğün
30 Haziran C.tesi 20.00 Mermer Ldam
1 Temmuz Pazar 14.00 Mermer Adam
1 Temmuz Pazar 17.00 Düğün
1 Temmuz Pazar 20.00 Vadedilmiş Topraklar

«Orhan Kemal Roman Ödülü»nü kazanan Mehmet Başaran'la bir söyleşi

«Biz Köy Enstitülüler, halkımızın demokratik savaşımının erleri olmaya çalışıyorduk.»

● Mehmet Başaran

Bu yıl «Orhan Kemal Roman Ödülü»nü «Memetçik Memet» romanıyla Mehmet Başaran kazandı.

«Kendini yenilemek, çağdaşlamak istiyor halkımız; bolluklu hasatlara ulaşmayı, ürettiklerini kardeşçe bölüşmeyi özlüyor. Bu özlemlerin karşısına dikiliyor egemen güçlerin zulmü... Gençler öldürülüyor, balyozlu kıyımlar oluyor. Tam umutlar başağa kalkar gibi olurken, hasada erdirilmeden biçiliyor. Bu tür bir gök ekin acısını dile getirmeye çalışıyorum ben...» diyor Mehmet Başaran. Ödül kazanan yazarlarımızla yaptığımız söyleşileri Mehmet Başaran'la sürdürüyoruz.

POLİTİKA: Sizce romanda vurgulanan Memetçik Memet'in yaşamındaki baskı kalktı mı sayın Başaran?

BAŞARAN: Bir gerçek olayla yanıtlamak isterim sorunuzu. 1969'larda 4489 sayılı karara göre Milli Eğitim Bakanlığı Müdürler Komisyonu'ndan, «Bilgi görgü artırmak amacıyla» kendi maaşımla bir yıllığına Almanya'ya gönderileceğim tebliğ edildi. 1 aylık Almanca kursuna gönderildim ve başarılı olduğum söylendi. Evrak geliştirildi, döviz ayrıldı. İstanbul Valiliğine pasaport için emir verildi. Almanya'daki talebe müfettişliğine oraya gideceğim de yazıldı. Görevim «okul ile halk arasındaki ilişkileri incelemek ve Batı'nın bu konuda ne yaptığını öğrenmek»ti.

Pasaport dairesine gittiğimde, Memetçik Memet'in yaşamından kaynaklanan dosyamdan ötürü pasaport alamayacağımı öğrendim. Birçok başvurulardan sonra Danıştay'da dava açtım. İçişleri Bakanlığı dava nedeniyle bir belge gönderdi Yüksek Mahkemeye. Bu, yıllar önce hakkımda verilen «takipsizlik» kararı idi. Yurt dışına çıkarılmayışıma dayanak yapılan bu belgeye karşı Danıştay'ın kararı ne oldu dersiniz? İki karşı oyla «kararın yasalara uygun olduğu» sonucuna varıldı.

Orhan Kemal'in deyişiyle «yurt dışına çıkarılmayan yazar» onurunu hâlâ koruyorum.

POLİTİKA: Anlattıklarınıza göre Memetçik Memet'in baskılı yaşamı sürüyor. Kitabın sonunda Elif'e, «Geçti, geçmez sandığımız günler. Yeni sıkıntılara, yeni acılara hazır ol» deniyor. Bu yeni sıkıntılar, yeni acılar dönemi de yazılacak mı?

BAŞARAN: Tabandan gelen, hem de egemenleri ürküten bir eğitimden geçmiş insanlar olarak; sağlıksız bir değişmenin sancılarını çeken toplumumuzda, doğrusu epey çile çektik. Yaşamımız bir çeşit eylemdi, halkımızın demokratik savaşımının erleri olmağa çalışıyorduk. Yetiştiğimiz eğitim kurumları, büyük gürültülerle kapatılmıştı. Gizli bir aforozu yaşıyorduk. Köy muhtarını, karakol onbaşısını ardımıza takmışlardı.

Gezici başöğretmenken Bakan Tevfik İleri, telgrafla «sabit işe» alınmamı istiyordu...

Elbet o günleri de, o dönemi de yazabilmek istiyorum. Hazırlıklarım var, iki cilt olabilse diye düşünüyorum hatta.. Ama, tasarıların gerçekleşmesi önemli olan...

POLİTİKA: Memetçik Memet geniş boyutlarıyla bir dönemi anlatan, belgesel içerikli, dil ve roman öğeleri açısından sağlam yapılı bir yanıt; Türk edebiyatına değerli bir katkı... Bundan önceki yapıtlarınızda da, belgesellik niteliği var mıdır?

BAŞARAN: Rilke: «Sanat eserlerine sevgiyle yaklaşmalı» diyor, galiba siz de aynı görüşü paylaşıyorsunuz. Sözleriniz yüreklendirici. Yapıtımda sanıyorum ilk kez sanat gerçeğine dönüştürülmeğe çalışılan yaşam gerçekleri var. Her sanatçı, kendisinin, döneminin «tanığı»dır bir bakıma. Üretim yaşamını değiştirmeyi, yeni aşamalara ulaştırmayı amaçlayan imeceden (Köy Enstitülerinden) gelenler de, toplum ve insan gerçeğine «tanıklığı» üslendiler. Toplumumuzun en çok ezilen kesiminin yaşamını, gerçeklerini dolaysız olarak dile getirdiler. «Topraksızlığın, kölelliğin, açlığın, eğitimsizliğin, çoğunluğumuzun içinde bulunduğu çağdışı çelişkilerini» verdiler. Ben de bunlardan biriyim. Ama gerçekçiliğimiz fotoğraf gerçekçiliği, röportaj gerçekçiliği değil. Çarığımı Yitirdim Tarlada, Aç Harmanı'nda Ahlat Ağacı adlı şiir kitabımda - yazınımızın bu nalıma girdiği dönemlerde - köyün, köy insanının gerçeğini, sanat gerçeğine dönüştürmeğe çalıştım. Nisan Haritası adlı yapıtım, Köy Enstitülerinin destanı. Zeytin Ülkesi'nde, Sürgünler'de, çalıştığım yörenin gerçeklerini, o yıllarda baskının üzerlerinde yoğunlaştığı öğretmenin; demokratik savaşımını öyküledim. TÖS'ün kurulduğu günden kapandığı güne değin genel yönetim kurulu üyesiydim büyük açıkhava toplantımızda şöyle sesleniyordum:

Öğretmeniz acıya sürgün
Kutsal ateşini Prometenin
Koşturuyoruz ufuktan ufka
Sesimiz 9 Eylül mavisi
Acıyı sevince, korkuyu yiğitliğe çeviriyoruz
Yüreğimizde bir aşk var devletlerden güçlü
Tıpkı 1921'deki gibi
Sahip çıkıyoruz toprağımıza, madenlerimize, terimize
Ulaştırıyoruz geleceğe en güzel sözü
Deliye dönüyor sömürücüler.

Pıtraklı Memleket, Gök Ekin adlı şiir kitaplarımda, kendimce yeni boyutlar kazandırdım şiirime. Tonguç Yolu, devrimci eğitim ve Köy Enstitüleri üzerine denemelerimi içerir. Elif Diye Bir Türkü adlı kitabımdaki öykülerden biri Sabahattin Ali, öbürü TRT başarı ödülü almıştır.

Şöyle de diyebilirim: Kendini yenilemek, çağdaşlaşmak istiyor halkımız; bolluklu hasatlara ulaşmayı, ürettiklerini kardeşçe bölüşmeyi özlüyor. Bu özlemlerin karşısına dikiliyor egemen güçlerin zulmü. Gençler öldürülüyor, balyozlu kıyımlar oluyor. Tam umutlar başağa kalkar gibi olurken, hasada erdirilmeden biçiliyor. Bu tür bir gök ekin acısını dile getirmeğe, umuda, bilince çevirmeğe çalışıyorum ben...

POLİTİKA: Ödüller konusunda düşünceleriniz? Orhan Kemal'le ilgili diyecekleriniz?

BAŞARAN: Özendirici, yapıta, sanatçıya ilgi çekici; yazın yaşamında bir canlılık yaratıcı kuşkusuz.. Ama en iyi ödül, kendini aşmağa çalışarak, özlediğini gerçekleştirerek ulaşacağı sanatsal doyum, sanatçı için; halkının ilgisi, sevgisi... Sanatsal yaratıcılığını, halkının demokratik savaşımı doğrultusunda bir eyleme dönüştürmeyi başarmış, bilinçle, bilgiyle ezilenlerin yanında olmuş, toplumcu gerçekçi romanımızın büyük ustası.. İşçi sınıfının, hem de en zor döneminin yazarı. Orhan Kemal.. Hepimiz çok şey öğrendik ondan...

POLİTİKA: Şiirler öyküler yazdınız.. Şimdi de roman.. Bu üç türe de, Memetçik Memet'in yaşamı yansıdı mı? Bundan sonra neler var?

BAŞARAN: Hem de nasıl.. Kişiliğimizin dokusunu oluşturan, çevremiz; sosyal ekonomik konumumuz, yaşantımız.. Duyarlığımızın, düşüncemizin hamuru, o fırında pişiyor.. Dilimiz, sözcüklerimizin yükü, kökleri yaşantımızın derinlerinde..

Yol boylarındaki söğütler gibi
Çentik çentiktir benim yaşamım
Alnım, ellerim çentik çentiktir
Acıların kör bıçağını denediler gövdemde
Kızgın demirlerle çizildi yüzümün haritası
Ki dağlanmış yanlarım sızlar
Her gece vadilerinde
Karartılamamış bir köşesine vurur ay
Ak Deniz'in
Yırtar gökyüzünü çığlıklarıyla
Gurbete giden trenler
Arkadan vuruldu nice yiğitler
İyice açığa çıktı başkentin öbür yüzü
Hınçlı yüzü,hitler yüzü
Aylarca üstümüze doğrultuldu tüfekler
Çekti tetiği 13 Ekim
Yolumuzu gözleyenlerin üzerinden geçti
Cezaevi arabaları
Kana boyandı aylı geceler

Şiirlerimi, öykülerimi sürdürüyorum. Basılabilmeyi bekleyen kitaplarım var...

POLİTİKA: Çocuk yazını alanında da yapıtlar verdiniz, bu konuda diyecekleriniz? Çocuk Yılı nedeniyle çalışmalarınız oldu mu?

BAŞARAN: Benim çocuk yazınına gelişim, öğretmenliğimden.. Derslikte çocuk yazını alanındaki boşluğu yaşamamdan. Dil, beğeni, içerik yönünden nitelikli, kime seslendiğini bilen yapıtlara duyulan özlem... Var, bu yıl da yeni çalışmalarım var, ama yılın «Çocuk Yılı» oluşundan değil...... Dediğim gibi, yaşadığım gereksinimden, özlemden.. Armutlu Tarla yayımlandı. Boyalı Irmak çıkacak bugünlerde.. Sürdürdüğüm çalışmalarım da var,

Tahta At Çocuk Şenliklerinden geriye kalanlar

● Şennur SEZER

3. Uluslararası Tahta At Şenlikleri sona erdi. Tiyatro oyunlarının, folklor gösterilerinin, kitap imzalarının, konferanslardan, tartışmalardan daha çok ilgi çektiği şenliklerin ardından, şenliklerin işlevi, neyin nasıl olması gerektiği daha çok tartışılacak, yaz boyu sürecek öteki şenlikler boyunca. Ben gözüme çarpan bir iki noktayı getirmek istiyorum gündeme:

Şenlik Uluslararası Çocuk Yılı İl Komitesi ile Dardanel Kültür ve Turizm Kurumu'nun omuzlarındaydı. Belediyenin şenliğe yardımcı olmak gibi bir kaygısı yoktu. Çeşitli satış ilanlarının ve Belediye emirlerinin yansıtıldığı hoparlör şenlik programlarıyla hiç çınlamadı. Belki de ben duymadım. Belediyenin, önümüzdeki ay bir başka şenlik düzenleyeceğinden söz ediliyordu...

Şenliğin ilk günü açılış yürüyüşüne katılan Maden-İş çocuk kampındaki çocuklar, özellikle çarşıyı geçerken «Çıraklara dayak değil eğitim», «Nötron bombasına hayır», «Barış-dostluk-dayanışma» sloganları attılar. «Ben bir emekçi çocuğuyum» yarışmasının finalistleri, yaşamlarındaki gerçeği dile getiriyorlardı. Onları izleyenlerin içinde, çarşının çırak ve ustalarıyla şenliğin yürüyüşüne katılmamış çocuklar vardı. Çocuk bandosundan daha çok alkışlandılar.

İzmir Devlet Tiyatrosu, Türkiye Yazarlar Sendikası, İstanbul Şehir Tiyatrosu, Görsel Sanatçılar, Kaşif, Camdibi Ortaokulu şenliğe katılan gruplar içinde ençok yorulanlardı. Çocuk oyunları, folklor gösterileri, kitap imzaları, dia ve şiir gösterileri Çanakkale çevresindeki köylere ve adalara taştı. Çocuk oyunlarının öncesinde, «Nasıl bir dünya istiyorsunuz?» sorusuna çocuklar «Çocukların öldürülmediği, eşitlikçi, sömürüsüz bir dünya» diye yanıtladılar. Bir ilkokullu çocuk, yetiştirme yurtlarının geliştirilmesini istedi. Çocuklar yazılı metin olmadan yaşam üstüne daha rahat konuşuyorlar. «Çocukların Devlete Bakış Açısı Açıkoturumu»na da değineceğim: Yılboyu ders aktarmalarına, küme çalışmalarına ellerinde kağıtla, yazılı sorularla hazırlanan çocukların alışkanlığıydı belki konuşmaları başkasının hazırladığını düşündüren. Belki de büyükler çocukların gözlemlerini, dileklerini görmek kontrol etmek istemişlerdi.

Şenliğe iki banka tiyatrosu ve bir gazetenin çocuk dergisi de katıldı. Yerel şenliklere özel kuruluşların katılmaması gerektiğini düşünmüyorum. Ancak bu özel kuruluşların, özellikle banka tiyatrolarının, kağıt kumbaralar dağıttıkları, üstelik resmi tiyatroların oyun yer ve saatlerini, kendi oyunlarıyla çatıştığı için değiştirttikleri gösterilerde, şenliğe katkıları oranında reklamlarını yaptıkları da bir gerçek. Bu kuruluşlar şenlik komitesine parasal katkıda da bulundular mı acaba? Yoksa Komitenin inceliğiyle, hiç olmazsa bir kısmı, komitenin dar olanaklarıyla ağırlanmayı mı seçtiler? Bence parasal katkıda bulunmaları gerekirdi. Bunca geniş bir reklam olanağını her zaman bulamazlar çünkü.

Şenlik gösterilerini öğretmenleriyle izleyen Sağlık Koleji, şenliğe katılan yazarları okula çağırdı son gün. Okula giden yazarlar yarının sağlıkçılarının sorduğu sorularla yorgunluklarını unuttular. Yenilendiler. Yazını yaşamayla birleştiren konuşmalar toplumcu gerçekçi yazının işlevini doğruladı.

3. Tahta At Şenliği'nden kalan en somut anı, çocukların birlikte boyadıkları duvar resmiydi. Doğal koşullarla üstüne yazılan yazıların hırpaladığı bu resmin korunmamasına çocuklar bu yıl Seniye Fenmen ve Gün Gezen yönetiminde yaptıkları seramik panoyla cevap verdiler. Çocukların elele oyunlar oynadığı, çiçekler, kayıklar ve güneşlerle dolu küçük parçaların birleşmesiyle oluştu bu pano. Bir kaldeye monte edilince çocukların birlikte çalışmalarının sevincinin anıtı olacak. Ve çocukların istediği dünyayı yansıtacak: Savaşsız, sömürüsüz bir dünyayı.

HABERLER...

16. HACIBEKTAŞ ŞENLİĞİ AĞUSTOS'UN 16'SINDA BAŞLIYOR

● 16. Hacıbektaş Şenliği 16-20 Ağustos günlerinde Hacıbektaş'ta yapılacak. Şenlikte bir de ödüllü «semah» gösterileri düzenleniyor. Ayrıca Hacıbektaş'ta toplumsal ve kültürel konularda konferanslar, sinema gösterileri, seminerler, Devlet Tiyatroları ve özel tiyatroların gösterileri de yer alacak.

ALTIN FINDIK ŞENLİĞİ 13 TEMMUZ'DA ORDU'DA YAPILIYOR

● Ordu'da 13-18 Temmuz tarihleri arasında «Altın Fındık Şenliği» düzenleniyor.

Şenliğe yurdun çeşitli yörelerinden 18 folklor ekibinin katılacağı, çeşitli spor gösterilerinin ve deniz yarışmalarının yapılacağı açıklandı.

Şenlik sırasında, ayrıca fındık üretimi ve pazarlaması konularında sergiler de açılacaktır.

FİLMLERİN AD DEĞİŞTİREREK PİYASAYA YENİDEN SÜRÜLMESİ KINANDI

● Sinema çalışanlarının kurdukları örgütler bir basın toplantısı düzenleyerek, bazı filmlerin ad ve afiş değişikliği yapılarak yeniden piyasaya sürülmesini kınadılar. 11 kuruluş, bu tür davranışları «izleyicilerin aldatılması, oyuncu ve çalışanların sömürülmesi ve Türk filmciliğinin bunalıma itilmesi» olarak nitelediler.

SİYAD, YILIN FİLMİNİ VE SANATÇILARINI SEÇTİ

● Sinema Yazarları Derneği «SİYAD» yılın filmini ve sanatçılarını seçti.

Dernek, ayrıca geçtiğimiz hafta içinde ölen ünlü sinema sanatçısı Ayhan Işık'a sinemaya hizmetlerinden ötürü «SİYAD Özel Ödülü» verilmesini kararlaştırdı.

«SİYAD» tarafından seçilen yılın film ve sanatçıları şöyle belirlendi:

Yılın Yerli Filmi «Sürü», Yönetmeni «Zeki Ökten — Sürü», Senaryo Yazarı «Yılmaz Güney — Sürü», Görüntü Yönetmeni «İzzet Akay — Sürü», Film Müziği Bestecisi «Zülfü Livaneli — Sürü, Maden», Kadın Oyuncu «Melike Demirağ — Sürü», Erkek Oyuncu «Tarık Akan — Sürü, Maden, Kanal», Yardımcı Kadın Oyuncu «Meral Orhonsay — Maden», Yardımcı Erkek Oyuncu «Tuncel Kurtiz — Sürü, Kanal», Yılın Yabancı Filmi «Yüzyüze — İngmar Bergman».

28 Haziran - 1 Temmuz tarihleri arasında Bulgaristan'da 4. "Alen Mak"-79 Politik Şarkı Festivali yapılacak

● 26 ülkeden sanatçı ve toplulukların katılacağı Festival'e Türkiye'den Timur Selçuk gidiyor.

Bulgaristan'da politik şarkı hareketi, Amerikan emperyalizminin Vietnam'da «iğrenç savaşı» sürdürdüğü dönemde gelişti. Hafif müzik toplulukları ve şarkıcılar, 1968 yılında Sofya'da yapılan 9. Gençler ve Üniversiteliler Festivali'nde ilk kez politik şarkılar söylediler. Bu olaydan sonraki 4-5 yıl içinde politik güncel şarkı, hemen hemen bütün Bulgar pop şarkıcılarının repertuvarlarında kalıcı yer aldı, radyo ve televizyon programlarında sık sık okundu. Radyodan ayda bir yayınlanan «Alen Mak» bölümü, kısa bir zamanda beğenilerek çok yandaş kazandı. Halen bu bölümde, ülkede bestelenen en yeni politik şarkılara yer verilmeye devam ediliyor. Ad yapmış birçok Bulgar bestecisi ve şairi, işçiler ve öğrenciler arasında yaygınlık kazanan birçok şarkı yazıp besteledi. Bulgaristan'da bir politik şarkı forumu düzenlenmesi fikri işte böyle kendiliğinden doğdu. İlk festival 1975 yılında Blagoevgrad kentinde düzenlendi.

İki yılda bir düzenlenen «Alen Mak» festivali, pek büyük gelenekleri olmamasına karşın Avrupa'da dünyada protesto şarkıları söyleyen ses sanatçılarının önemli bir forumu olarak saygınlık kazandı. Şimdiye kadar bu festivale Dean Reed (Birleşik Amerika), Jose Afonço (Portekiz), «Oktober Club» (Demokratik Almanya.) «Canzoniera Internazionale» (İtalya), «Icalma» (Şili) «Connoly Grup» (Kuzey İrlanda), «Tamburalar» (Yunanistan), «Nairi» (Sovyetler Birliği), «Komteater» (Finlandiya) gibi birçok ünlü topluluk ve şarkıcılar katılmıştır.

Bu yılki «Alen Mak» festivali Bulgaristan'da sosyalist devrimin (9.9.1944) zaferinin 35. yılına adanmıştır. Festival organizasyon komitesinin elinde bulunan verilere göre, halen Bulgaristan'da 100'den fazla politik şarkı amatör grup, kulüp ve topluluğu yoğun çalışmalarda bulunuyor. Onlardan en başarılı olanları 4. festivale katılma hakkını kazanacak.

Festival programında neler öngörülüyor? Törensel açılışla konserlerin büyük bir bölümü kentin «Hristo Botev» stadyumuyla büyük «Şapito» salonunda düzenlenecek. Bulgar Radyo ve Televizyonu, beş fes-

(Devamı 7. Sayfa'da.)

141-142'nin 43 yıllık macerası

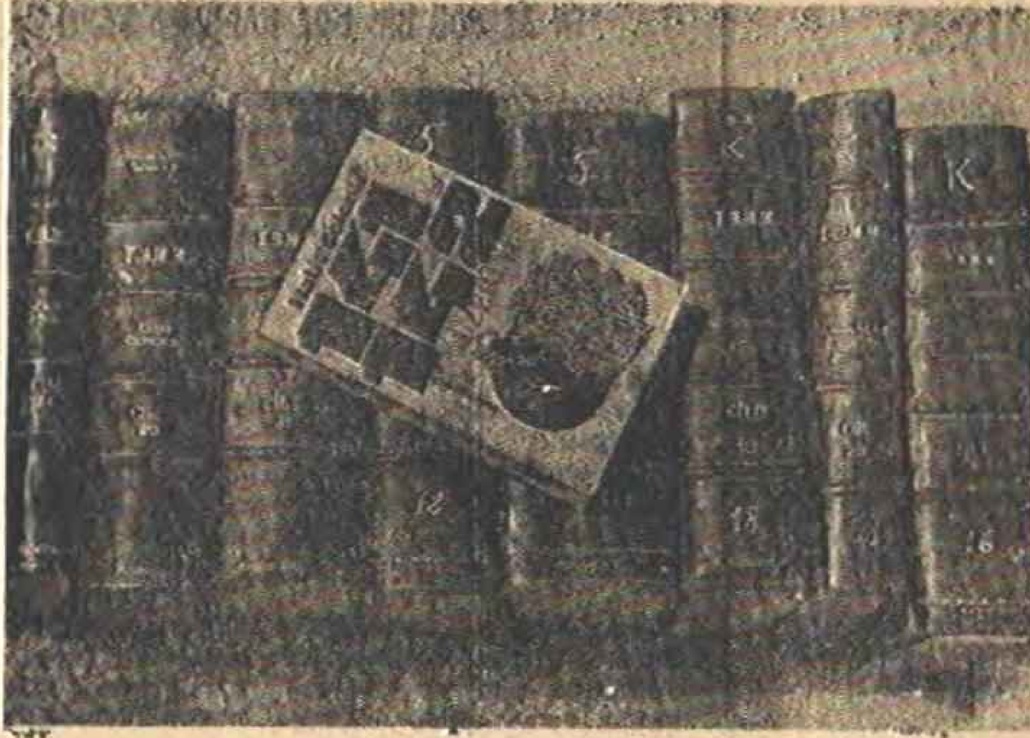
Hazırlayanlar:
ÖZLEM ÖZGÜR
SÜLEYMAN COŞKUN

1946 değişikliği ile sınıf partilerine sözde izin verildi. Ama TKP'nin yasallaşmaması için de önlem alındı

— 4 —

Başbakan Şükrü Saraçoğlu başkanlığındaki kabine, Büyük Millet Meclisine sunduğu değişiklik önerisinin gerekçesinde, açıktan açığa TKP'nin yasallaşmasını engellemek amacına yönelik olduğunu belirtiyor, şöyle diyordu:

«Cemiyetler Kanununun değiştirilmesine muvazi olarak Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi de zaruri görülmüştür. Sayın Cumhurbaşkanının Büyük Millet Meclisinin yedinci dönem toplantılarını açarken verdikleri direktif dahilinde Ceza Kanunumuza 1938 yılında yapılan değişiklikler neticesi konulan bazı maddelerin memleketin güvenliği, bünyesine ve ihtiyacına göre doğru ölçüler dahilinde iyileştirilmesi, partiler teşkiline karşı koyması ihtimali olan hükümlerin değiştirilmesi amacıyla incelemeler yapılmış ve vatandaşların sınıf menfaati üzerine parti kurmalarına mani olmamak, kökü dışarıda yani yabancı aleti olan cemiyet ve partiler ve onlardan mülhem olan cemiyet ve partilere karşı kanun yolu ile karşı koymakta devam etmek şartıyla hulasa edilebilen ölçüler dahilinde bir değişiklik yapılmak üzere bu tasarı meydana getirilmiştir.»

* 1949 yılına gelindiğinde Türkiye politik yaşamında belirgin etkinlik yabancı sermayenin ülkede kendisini göstermeye başlamasıydı. Başbakan Şamsettin Günaltan başkanlığındaki kabineye yeniden iş düşmüştü, 141 ve 142 ile ilgili maddeleri yenibaştan değiştirmek, kapsamı genişletilip cezaları artırmak. Çünkü komünistler maddenin yine açıklarını bulmuşlardı...

«TASARININ TÜMÜ HAKKINDA MÜTALAA VAR MI?» HAYIR SESLERİ...

13 Haziran 1946 Perşembe günü Büyük Millet Meclisi'nin 64'üncü birleşimi açıldığında başkanlık kürsüsünde Konya Mebusu Tevfik Fikret Sılay divan katipliklerinde de Tunceli Mebusu Necmettin Sahir Sılan'la Kocaeli Mebusu S. Pek bulunuyorlardı. Önce üniversite yasa tasarısını aldılar incelemeye. Uzun ve tartışmalı görüşmelerden sonra sıra 11'inci maddedeki TCK'nın değişikliklerine geldi:

«TBMM zabıt ceridesi 24'üncü cilt 260 ve 261'inci sayfalarında» sıra bu maddeye geldiğinde neler olduğu maddelerdeki değişikliklerin nasıl kabul edildiği aynen şöyle anlatılıyor:

«Adalet Bakanı N. Ökmen (Ankara) — Sayın arkadaşlar, izin verirseniz bu tasarının ivedilikle müzakeresini heyeti umumiden rica edeceğim. (Muvafık sesleri).

Başkan — Tasarının tümü hakkında mütalâa var mı? (Hayır sesleri). Maddelere geçilmesini oya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim bakan ivedilikle müzakeresini teklif etti. Bu teklifi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Kabul edilmiştir.

Başkan bu defa da, 141 ve 142. maddelerle getirilen değişikliği okumaya başladı:

«Türk Ceza Kanununun 141 ve 142'nci maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanundur.

Madde 1 — Türk Ceza Kanununun 141 ve 142'nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 141 — Memleket dahilinde içtimai bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya içtimai bir zümreyi ortadan kaldırmayı veya memleket dahilinde teşekkül etmiş iktisadi ve içtimai nizamları devirmeğe matuf cemiyetleri tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Maksada varmak için şiddet kullanmak da istihdaf edilmiş ise verilecek ceza beş yıldan oniki yıla kadar ağır hapistir.

Memleket içinde cemiyetin siyasi veya hukuki herhangi bir nizamını ortadan kaldırmak gayesiyle cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimseye beş yıldan on iki yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

Gayesi cumhuriyetçiliğe aykırı veya milli hissiyatı sarsmaya veya zayıflatmaya matuf cemiyetleri tesis, teşkil veya sevk ve idare eden kimse bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Bu cemiyetlere iştirak edenler altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İkinci fıkrada yazılı halde ceza bir yıldan üç yıla kadar ağır hapistir

Dağılmaları [illegible] edilmiş olan yukarıda yazılı [illegible]etleri sahte nam altında veya muvazaa şeklinde olsa dahi yeniden tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare edenler hakkında verilecek cezalar üçte birden eksik olmamak üzere arttırılır.»

Başkan — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul buyuranlar? Etmeyenler?.. Edilmiştir...

Madde 142 — Memleket dahilinde içtimai bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya içtimai bir zümreyi ortadan kaldırmak yahut memleket dahilinde teşekkül etmiş iktisadi veya içtimai nizamları devirmek için propoganda yapan kimse altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Propaganda yukarıdaki fıkrada yazılı hareketleri şiddet kullanarak elde etmeğe matuf bulunduğu takdirde verilecek ceza beş yıla kadar ağır hapistir.

Memleket dahilinde cemiyetin siyasi veya hukuki herhangi bir nizamını zorla yıkmak için propaganda yapan kimse beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı fiilleri medih ve istihsan eden kimse de aynı cezaya çarptırılır.»

Başkan — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul buyuranlar?.. Etmeyenler?.. Kabul edilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun yayını tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Başkan — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul buyuranlar? Etmeyenler?.. Kabul edilmiştir.

Madde 3 — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Başkan — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul buyuranlar?.. Etmeyenler?.. Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oyunuza sunuyorum. Tasarının tümünü kabul buyuranlar?.. Etmeyenler?.. Tasarının kanunluğu kabul edilmiştir.

Tasarının Meclise gelip geçmesi için geçen süre çok büyük zorlama ile beş dakika bile tutmamıştı...

1949 DEĞİŞİKLİĞİ VE İLK TARTIŞMALAR

1949 yılına gelindiğinde Türkiye politik yaşamında belirgin etkinlik yabancı sermayenin ülkede kendisini göstermeye başlamasıydı. Başbakan Şemsettin Günaltay başkanlığındaki kabineye yeniden iş düşmüştü, 141 ve 142 ile ilgili maddeleri yenibaştan değiştirmek, kapsamı genişletip cezaları artırmak. Çünkü komünistler maddenin yine açıklarını bulmuşlardı. Sosyalist ve demokratları da «işine gelmediği» için zor altında tutmak isteyen burjuvazinin, bu maddeler amaçlarına uygun ve yeterli halde değillerdi.

9 Mayıs 1949 tarihinde Millet Meclisi Başkanlığına sunulan tasarı bir ay sonra, yani 8 Haziran 1949 Çarşamba günü Meclis gündemine geldi. Saat 10.13'de açılan Meclis toplantısında Başkanlık Divanında Başkanvekillerinden Raif Karadeniz, divan katipliklerinde de Kocaeli Mebusu Cehap Aksu ile Çorum Mebusu Naim Atalay bulunuyordu.

Sırası geldiğinde görüşülmesine başlanan değişiklik önerilerine ilişkin tasarı Türk Ceza Kanununa girdiği günden beri ilk olarak tartışılabilen bir konu oldu. Söz alan hemen hemen tüm konuşmacılar antikomünistti. Söz aldıklarında amaçları komünizme küfretmekti. Ama bu bile yasanın kabulünden 13 yıl sonra ilk kez gerçekleşiyordu...

Yarın:
1949 Meclis tartışmaları

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Skylab tepemizde mi, içimizde mi?

Skylab temmuz ortalarında Dünya'ya düşecek. ABD'nin hangi amaçla uzaya fırlattığını bilmediğimiz uzay laboratuvarı atmosfere girmek üzere. Girecek, önemlice bir bölümü yanacak, toz olup, uzayda dolanan kozmik tozlar arasına katılacak. Ama bir bölümü atmosfere girişte sürtünmeden doğan cehennemi sıcağa dayanacak ve yeryüzüne düşecek.

Acaba nereye? Kimileri Federal Almanya'da Bavyera yöresine düşecek diyor. Kimilerine göre içinde Türkiye'nin de bulunduğu bir coğrafya parçası Skylab'ın tehdidi altında. ABD'nin NASA uzmanları ise Skylab'ın Okyanus'a düşeceğini yemin billah söylüyor, yatıştırmaya çalışıyor ortalığı.

Bizim böyle teknik konularda bilgimiz pek kıt ama sanırsak şu anda tepemizde, uzayın yerküremize yakın kesimlerinde yüzlerce uzay laboratuvarı, haberleşme, araştırma uydusu dolaşıyor. Fotoğraf çekiyor, ses dinliyor, meteorolojik tahmin yapıyor, yeraltı kaynaklarını saptıyor, atmosferdeki, stratosferdeki, litosferdeki değişmeleri gözlüyor.

Bilimin bugün ulaştığı düzeyde bunlar olağan. Eh, biri bozulmuş, yolunu sapıtmış, Dünyamıza doğru düşmeye başlamış. Bu da olağan... denemez tabii ama, «Olur böyle vakalar» denebilir hiç olmazsa.

Şimdi izninizle Skylab'ı bir yana bırakalım da birkaç ay öncesine dönelim. Hatırlanacaktır, o aylarda Sovyetler Birliği'nin bir uzay laboratuvarı da tıpkı, Skylab gibi bozulmuş ve yeryüzüne düşmek üzere atmosfere yönelmişti.

...Ve azgın bir antikomünizm dalgası sarmıştı emperyalizmin tüm kitle haberleşme araçlarını. Bizim basının tekelci ve faşist ve «elbette» maoist kanadı da bu uluslararası cadı kazanı korosuna katılmıştı. Adı lazım değil, bir büyük gazete «Ruslar tepemizde ölüm dolaştırıyor» diye başlık atmıştı.

Sonra «sanırsak» Kanada'nın kuş uçmaz, kervan geçmez, insan ve hatta canlı yaşamaz karlı bozkırlarına birkaç parça düşmüş ve olay kapanmıştı.

Şimdi Skylab düşecek dünyaya. Açın bizim gazeteleri, kulak verin emperyalist haber kuruluşlarının bültenlerine, UPİ'nin, AP'nin Reuter'in, AFP'nin Dünya'ya yaydığı Skylab haberleri üç aşağı beş yukarı aynı görüşü yaymaya çabalıyor:

«Tehlike yoktur. ABD'nin uzay uzmanları Skylab'ı önce atmosfere girmeden yok edecekler; girerse atmosferde yok edecekler; onu da atlatırsa, Skylab'ın yolu değiştirilip okyanuslara düşmesi sağlanacak. Telaş etmeyin ve sakin olun..»

Özeti bu emperyalist propagandanın.

Yani Sovyet uydusu Dünya'ya düşerse:

— İmdaaat, Ruslar ölüm yağdırıyor!..

Yok, düşen uydu Amerikan'sa:

— Sakin olun, sakin olun...

Bir şey yok... Bütün önlemler alındı. Uydu denize düşecek.

Antikomünizm illeti bulaştı mı bir kafaya böyle olur işte.

Üstüne üstlük, emperyalizm işi sözle geçiştirmek için çaba harcarken, Skylab'ın yeryüzüne düşüşünde insanların zarar görmemesi için gereken çabayı da Sovyetler Birliği harcıyor. Yani olayı bir propaganda malzemesi olarak değil bilimsel çalışmalarda kimi kez kaçınılmaz bir aksamadan insanlığın zarar görmemesi için çabalıyor.

Hayatın binbir alanında, her an gözlenebilecek, iki sistem arasındaki nitel fark işte.

Ama bize sorarsanız Sovyet uydusu ne kadar ölüm saçacak idiyse, Skylab da o kadar saçacaktır. Bilimsel gelişmenin kaçınılmaz ve göze alınır riskleridir bunlar. Fikir fukarası antikomünistler, bundan bir propaganda malzemesi çıkarmaya kalkışırlar ama biz emperyalizmin, kapitalist sistemin ipliğini pazara çıkarmayı böyle dolambaçlı yollardan aramayız.

Hele hele NATO'su ile, IMF'si ile, OECD'si ile, Dünya Bankası ile, SEATO'su ile, Pentagon'u, Çin'i Amerikası ile nice Skylab'ler tepemizde değil içimizde dolanırken, dikkatimizi göklerdeki masum Skylab'e çekmek numarasını yutmaya da niyetli değiliz.

Skylab bir tehlikeyse eğer, bu tehlike gökteki Skylab'den değil, içimizdeki Skylab'lerden geliyor.

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Savaşın sona erişinden bu yana ilk kez mutlu bir adama, faşizmin yıkılışını kendisi için zafer sayan bir adama rastlıyordum

— 23 —

Fakat rahat ve sade insanlarla da karşılaştım. Onlar için bizimle temas kurmak, «rejimden zarar gören» olarak kabul edilmekten önemliydi.

Falk Harnack'ın büroma girdiği an duyduğum heyecanı anımsıyorum. Yunanistan'dan dönüyordu. Zayıflamıştı, ama gülümsüyordu: Bir zafer gülümsemesiydi bu. Yüzünde görülen güven ve sevincin kaynağı taptaze gençliği değildi sadece. Savaşın sona erişinden bu yana ilk kez mutlu bir adama, faşizmin yıkılışını, kendisi için zafer gibi hisseden bir adama rastlıyordum. Yunanistan'da partizanlarla birlikte çalışmıştı. Onlar kendisine, müttefik tutsak kamplarından geçmeden Almanya'ya dönme olanağı sağlamışlardı. Çoğu kez bizi görmeye gelenleri, ilk bölgelerine dönmek için kandırmaya çalışıyorduk. Fakat Harnack'ı Münih'te alıkoydum. Tiyatrolar henüz kapılarını açmamışlardı. Tiyatro grupları oluşmamıştı daha. Sanat işini ele alıp, iyi bir noktaya götürebilecek adamları bir araya getirmemizin gerekli olduğunu sanıyorduk. Falk Harnack bizimle kaldı. Ve sonraki aylarda heyecan verici bir çalışma ortaya koydu. Çok sonraları, Sovyet bölgesinde, sonra da Doğu-Berlin'de tekrar buluştuğumuzda aramızda kurulmuş olan karşılıklı anlayış ve arkadaşlık havasının boş olmadığını gördük. Karşılaşma günümüzü, ilk konuşmamızı, dönüşümden sonra ilk kez gerçek bir insan evladıyla karşılaştığım izlenimini edindiğim o anı hiçbir zaman unutmayacağım.

Bir gün bir Amerikan subayı b[illegible]iyarete geldi. Prensip olarak Amerikalılarla ilişki kurmaktan sakınıyordum. Anlaşılmaz bir ad söyleyerek kendini tanıttı. Sakin, düşünmeyi bilen, başkalarını dinlemeyi de becerebilen birine benziyordu. Ben gene de aramızda bir mesafe bırakıyordum. Milano'da Amerikan ordusuyla geçirdiğim deneyimler beni onlara karşı kuşkulu yapmıştı.

Oturdu, Grüne Oliven'den söz etti. Aksansız, kusursuz bir Almanca konuşuyordu. Sözlerini şöyle bağladı:

— Sizi bizim radyo istasyonumuzda çalışmaya davet etmek istiyordum.

— Amerikan işgal kuvvetleri radyosunda mı? diye adeta inanmazcasına sordum. Komünist bir yazarın yapıtlarından yayın yapabileceğinizi sanmıyorum.

— İstasyonu ben yönetiyorum, diye karşılık verdi. Pek öyle şaşmışa benzemiyordu. «Adım Golo Mann'dır».

Alaycı gülümsemesi gibi, burada bulunuşu da beni tedirgin etti. Kendimi ilk kez yazar diye nitelendiriyordum. Sonucu bekledim.

— Kitabınızdaki bir bölümden esinlenerek bir yayın bile yaptık, diye sürdürdü. Kitabı İsviçre'deki kamplarımızdaki tutsaklar için satın almış bulunuyoruz. Yararlı olduğuna inanıyoruz. Bir Amerikan sinema şirketinin kitabın haklarıyla ilgilenmekte olduğunu da öğrenmiş bulunuyorum.

Steinberg yayınları kanalıyla, bu pazarlık girişimlerinden haberdar olmuştum. Bu girişimler, fazla ileri gidemeden durmuştu. Filmin koşulsuz çekimi için onay vermemiştim. Bu işin onu ilgilendiren bir yanı yoktu.

— Bunlar ne biçim radyo yayınları olacak? diye sordum.

— Nasıl isterseniz öyle olacak, diye yanıtladı.

İleri sürdüğüm tüm öneriler kabul edildi. Ondan sonraki birkaç hafta boyunca göç edebiyatı, Zürih tiyatrosu, buradaki, Münih'teki izlenimlerim üzerinde birkaç radyo konferansı yazdım. Bunu yaparken halkın manevi ve politik ruh hali üzerinde kafa yoruyordum. Bu çalışmam, çevrem üzerine, kendim üzerine ve savaş sırasında başımıza gelenler üzerine düşüncelerimin açıklık kazanmasında yararlı oldu. Bir daha ele geçmeyecek şekilde kaybolup gittiğine inandığım kamplarda geçen yıllardan yararlanabilmiştim en sonunda. Kitabıma Amerikalıların değer vermesinden bir rahatlama duymuştum doğrusu. Edebiyat değeri olan birkaç sayfa yazmış olduğuma inanıyordum.

Radyo konferansları da kabul edildi. Hatta birkaçı radyoda yayınlandı. Ötekiler, yani işçi sınıfının belirli politik sorunlarını ya da küçük-burjuvazi ile yurda göç edenler arasındaki görüş ayrılıklarını ele alanlar yayınlanmadı. Fakat hepsinin ücreti ödendi. Bu sonuncuları da radyodan yayınlatmak için birçok kez Golo Mann'la telefonda bağlantı sağlamaya uğraştım, olmayınca vazgeçmek zorunda kaldım. Daha sonra da, radyoevinden ke[illegible]in belirsiz bir zaman için orada bulunama[illegible] haber verdiler.

Amerikan radyosundaki çalışmam sona ermişti. Soğuk savaş yaklaşıyordu.

Yavaş yavaş ortama alışıyor ve böylece durum hakkında daha doğru yargılara varabiliyordum. Radyodan yayınlanan konferanslarım birçok kişinin benimle ilgilenmesine yol açmıştı. Günün birinde, büroma acaip yürüyüşlü bir bey geldi. Saçları nerdeyse bembeyaz olmuştu. Açlıktan yarı ölü gibi görünüyordu. Gözlerindeki ifade, gözaltına alınmamdan az önce gizlenmiş olduğum akıl hastahanesindeki insanların gözlerindeki ifadeyi hatırlatıyordu bana.

— «Beni Komünist Partisi'ne kaydetmelisiniz» dedi aceleyle. Ardından, karmakarışık bir yığın söz kulaklarımı doldurdu.

Acaba bir ajan provokatörle mi karşı karşıyaydım? Adam böyle birşey için fazla saftı. Herhalde sadece açtı. Çekmeceden azığımı çıkardım. Adamın gözleri karşı konmaz bir açlık ifadesiyle doldu, ama ikramımı reddetti. «Beni Komünist Partisi'ne kaydetmeniz lazım» diye tekrarlayıp duruyordu.

Yemeye başladım. Az sonra o da dayanamayıp girişti. Üzeri yağlı ve reçelli ekmek dilimleri bir iki el hareketiyle yok oluverdi. Ben suskunluğumu inatla sürdürüyordum. «Komünizm için bütün gücümü harcayacağım» diye üsteledi.

Kendisine, işgal kuvvetlerince verilen talimat gereğince, parti kurmanın ve her türlü politik eylemin yasaklanmış bulunduğunu anlatmaya çalıştım. Kısa bir süre sonra hiç tatmin olmamış bir şekilde gitmekten başka çare bulamadı.

(Devamı var)

UYARIYORUZ... BU BİR SOYGUNDUR!

Transfer hovardalarının faturasını halk ödeyecek

- Bilet fiyatlarına yüzde 100'e varan oranda zam isteniyor
- Yeni fiyatlara göre açık tribün 100, kapalı tribün 250 lira oluyor

Fenerbahçe, Beşiktaş ve Galatasaray Başkanları geçtiğimiz günlerde bir toplantı yaptı. Toplantıda amaç «Futbolcuların fiyatlarının dondurulması ve biletlere zam yapılmasıydı...

Bu toplantının üstünden 24 saat geçmeden Beşiktaş Trabzonspor'dan transfer ettiği Mehmet Ekşi ve Necdet için tam 12.5 milyon lira harcadığını açıklıyordu.. Dahası da ilginç olan şuydu., Beşiktaş'ın geçtiğimiz yılki geliri 14 milyon liraydı...

Tüm kulüpler Beşiktaş örneği gelirlerini aşan, transfer harcamaları yaparken borca da giriyorlardı; tabi bu borçları ödemek için kılıfta bulunmuştu. Bu kılıf biletlere yapılacak zamdı.. Ve istenilen zamın da miktarı %100 dü... Açık tribün biletleri 60 liradan 100 liraya çıkarılacak, 150 lira olan kapalı tribün de 250 lira olacaktı...

Belliydi ki oynanan oyun, kulüpler bu harcamalarını çıkarmak için halkın sırtına binmişti.. Kulüplerin ve başkanlarının yaptığı bu gereksiz harcamaları ve savurganlığı halka ödetecekti. Bir başka deyişle yönetim bozukluğunun faturasını futbolsever halk çekecekti. Bu tek kelime ile SOYGUNDU...

AKİF'LE ANLAŞAN BEŞİKTAŞ'A YURT DIŞINDAKİ TARAFTARLARINDAN 60 BİN MARK YARDIM GELDİ

Transferde büyük bir çalışma yapan Beşiktaş Kulübü dünde, Altay'lı Akif'le prensipte anlaştı.. Daha önce Altay'ın santraforu Bora'yı transfer eden Beşiktaş Trabzonspor'lu Serdar ve Bursaspor'lu Sedat'la görüşmelerini sürdürüyor...

Öteyandan yurt dışında bulunan işçiler kendi aralarında 60 bin mark toplayarak bunu Beşiktaş kulübüne bağışladılar.. Bu hareket karşısında Beşiktaş Başkanı Gazi Akınal «Bu mevsim şampiyon olarak taraftarlarımızı sevindireceğiz» dedi...

Bu arada Galatasaray kulübü yöneticileri Trabzonspor'lu yöneticilerle dün son kez görüştüler.. Bu görüşmeden sonra Galatasaraylı yöneticiler Orhan'ın Galatasaraylı olduğunu açıkladılar.

Fenerbahçe ise transferde sessiz bir gün geçirdi... Fakat Fenerbahçe Trabzonspor lu Serdar ve Bursasporlu Sedat ile görüşmelerini sürdürüyor...

FUTBOL FEDERASYONU BAŞKANI NE DİYOR?

Federasyon Başkanı Cemal Saltık oturduğu koltuktan bas bas bağırıyor «Kulüpleri uyarıyorum. Kulüpler gelirlerinin - Eğer borçları yoksa- ancak %25'i kadarı ile transfer yapabilir. Maliyecilere, müfettişlere bu durumu inceletireceğim» diyordu. Saltık böyle diyordu ama örnekte işte apaçık ortadaydı. Geliri yalnız ve yalnız 14 milyon lira olan Beşiktaş kulübü iki futbolcu için 12.5 milyon liralık harcama yapıyordu...

Bu uygulama yalnız Beşiktaş'da görülmüyor. Fenerbahçesi de öyle Galatasaray'ı da öyle... Trabzonspor'u da öyle ve öteki kulüplerde öyle...

VE SONUÇ...

Ve sonuç olarak şunu söylüyoruz. Kulüpler bu harcamalarla batağa saplanıyorlar. Bu bilinçsizce harcamaların sonucunda faturayı hiç suçu olmayan sporsever ödemek zorunda bırakılmıştır. Bu bir SOYGUNDUR... Ve bu soygunu gerçekleştiren kulüpleri yönetim de bağıra çağıra izliyor.. Oysa beklediğimiz tek eylem soygunu önlemektir. Bu soygunu önlemek için yeteneğiniz veya yüreğiniz yoksa istifa edip gidin.. O koltuğa oturacak yürekli insanlar vardır...

YORUM

Emekçi kitlelerin spor adına sömürülmesine de zam geliyor

Transfer hovardalığı bu yıl da ortalığı kasıp kavuruyor. «Böyle giderse batarız» diyenler bu sözlerini afiyetle yediler; şimdilerde de spor adına oluşturulan pastanın en büyük dilimini ele geçirmenin hesabını yapıyorlar...

Geçenlerde ortaya çıkardık. Zonguldak maden işçilerinden yılda 6 milyon lira kesiliyor; beyzadeler hovardalık yapsınlar diye... Bazı sendikalar, kooperatifler, belediyeler kulüp yöneticileri işlerini daha kolay görsün diye adeta para basıyorlar...

Bu örtülü ödenekler yetmedi. Gelecek dönem bilet fiyatlarına yüzde 100'e varan zam konusunda oturup ne kadar da kolaycacık anlaştılar. Böylece emekçi kitlelerin spor adına sömürüsüne de zam geliyor.

«Fenerbahçe'liyim», «Beşiktaş'lıyım», «Galatasaray'lıyım», «Trabzonspor'luyum», vb. diyerek dişlerinden - tırnaklarından arttırdıklarını stad kasalarına bırakanlar, çeşitli kampanyalarla midelerinin ve ceplerinin boşalmasını sineye çekenler, kısacası tüm emekçi kitleler; artık yıllardır «renk aşkı», «kent aşkı» yutturmacasıyla sürdürülen bu sömürünün bilincine varmalısınız!..

Çünkü bugünkü düzende, «Fenerbahçe'liyim», «Beşiktaş'lıyım», «Galatasaray'lıyım», «Trabzonspor'luyum» vb. demek; «Üstünkaya'cıyım», «Beyazıt'çıyım», «Cankurtaran'cıyım», «Uras'çıyım», «Akınal'cıyım», «Ilgaz'cıyım», «Ekinci'yim» demektir.

Ve sporseverler ödedikleri paraların hesaplarını yöneticilerden soruncaya dek bu durum değişmeyecektir...

OFSAYT

YARDIM GELDİ...

Ecevit IMF'den yardıb bekleyedursun yurt dışında çalışan işçilerimiz Beşiktaş Kulübüne 60 bin marklık yardım göndermiş. Ecevit Başbakan olacağına Beşiktaş Kulübüne başkan olsaydı, IMF" den çok yardımı işçilerimizden alırdı.

TUZAĞA DÜŞME

Federasyon Başkanı Cemal Saltık astronomik transfer ücretlerini duydukça aklım duruyor dedi. Aman Saltık bu oyuna gelme. Aklın durursa, bu konuda önlemleri kim alacak...

Leon Spinks 2. dakikada nakavtla yenildi

Monako (A.A.) — Güney Afrikalı sarışın boksör Gerrie Coetzee, boks dünyası ile yakından ilgilenenlerin büyük şaşkınlıklarına yol açtı ve Monako'da 2 dakika 3 saniye süren bir dövüşten sonra Amerikalı zenci boksör Leon Spinks'i nakavtla yenmeyi başardı. Boks çevreleri Güney Afrikalı Goetze'i geleceğin dünya ağır siklet boks şampiyonu olarak görmeğe başladı.

Halter Federasyonu Başkanı Çölaşan: "Devlet sporculara sahip çıkmalıdır"

Hasan UYSAL

Soru: Sayın Çölaşan halterde amaç nedir?

Yanıt: Halterde ana amaç bedensel güçlenmeyi sağlamak, ağırlık kaldırmanın yöntemini kavramaktır. Kısaca sağlıklı insan yetişmesinde halter bir araçtır.

Soru: Elit düzeyde halter yapanlar için de bu geçerli mi? Daha doğrusu, çok ağır kiloları kaldırdığı için kasları aşırı gelişen ve bu nedenle de elleri iki yana açık yürüyen, ağır çalışmalar karşılığında yeterli beslenemeyenler için de bu geçerli mi?

Yanıt: Tabi ki geçerli değil. Sağlıklı olmak için halter yapanlar, belirli bir ağırlığı aşmamalıdır. Bu ağırlık kişinin kapasitesine göre ve kilosuna göre değişir. Halter gerçekten de sağlık açısından yararlıdır. Daktilo kaldıran bir memur veya evde su kovasını kaldıran bir ev hanımı sakatlanabilir. Ancak bundan çok daha ağır olan bir ağırlığı kaldıran halterci sakatlanmaz.

Soru: Sağlık için halter yapanlar belirli bir ağırlığı aşmamalıdır dediniz. Bu ağırlığı aşanlar sağlıksız mı olur?

Yanıt: Hayır o anlamda demedim. Ancak yarışmacı olarak halter yapanlar için risk vardır. Birincisi sağlıksal açıdan, ikincisi sosyal açıdan. Yarışmacı olan sakatlanabilir. Bunun yanısıra işini, ailesini veya okulunu aksatabilir.

Soru: Halteri sağlık için değil de, yarışmacı olarak veya daha doğru bir deyimle sporcu olarak yapanların bir risk altına girdiğini söylediniz. Bu sporcu hem risk altına giriyor, hem de devlete bir hizmet veriyor. Devletin sporcuya, sporcu olarak sahip çıkması ve sosyal güvencesini sağlaması gerekmiyor mu?

Yanıt: Dediğin çok doğru, sporda yaşanan çağ da bunu gerektiriyor. Ancak devletin bir spor politikası yok. Sporcu memursa işinden, öğrenci ise okulundan hatta evli ise evliliğinden olabilir, uzun yarışmalar, kamplar seyahatler nedeni ile. Hatta birçok sporcu evinde üç kişi varsa, ortaya gelen yemeğin 1/3'ünü yiyeceğine örneğin 2/3'ünü yiyor. Yani gerekli gıdasını almak için çoluk, çocuğununun hakkını yemek zorunda. Gerçekten sporcunun güvencesi için ve ayrıca bu spor dalında bir şey yapmak istiyorsak sporcuya devletin sahip çıkması gerekli.

Soru: Bu sahip çıkma nasıl olabilir? Spor yaptığı sürece sahip çıkso, bunun adı güvence olamaz. Sporcuyu spor yaşamından sonra da güvence altına alaçak, spor yaparken de iyi derece yapmasına katkıda bulunacak çözüm sizce nasıl olabilir?

Yanıt: Değişik çözümler olabilir. Sporcu devlete bir hizmet götürüyor, o zaman devlet olarak benim de sporcuya sahip çıkmam gerekir. Örneğin bir yasa ile kamu ve özel kuruluşlara sporcunun alınması sağlanır. Sporcu o işte çalışır gözükürken sadece sporu ile uğraşır. Elit sporculuğu bitti mi bu kuruluşta işini sürdürür. Ben size bu konuda ilginç bir örnek vereyim. Bir gün federasyona, Bursa'nın Yenişehir kazasından bir mektup geldi. «1,5 yıl önce Bulgaristan'dan göçmen olarak geldim. Daha önce halterle uğraşmışlığım var. 1,5 yıldır bir çalışma olanağı bulamadım. Halter yapmak istiyorum» yazıyordu. Biz bu çocuktan, yaşını ve derecelerini istedik. Gelen yanıtta, derecelerin çok iyi ve yaşının çok genç olduğunu gördük. Kendisini Ankara'ya çağırdık. 3 aydır Ankara'da, tüm harcamalarını federasyon bütçesinden karşılamaya çalışıyoruz. Haltere 16 ay ara veren bu sporcu bu arada Gençler Türkiye Rekoru da kırdı. Ve ben ona 3 aydır iş arıyorum. Tabi eş-dost aracılığı ile. Gene de iş yok. Birkaç yerde buldum ancak onlar da gelir normal olarak işini yaparsa diyorlar. O zaman da cocuk spor yapamaz. Bir türlü çözemedim. Federasyon bütçesinden, makam onay verdiği sürece bu sporcuya sahip çıkmaya çalışacağız. Bu sadece bir örnek. Devletin bu konuda spor politikası olmadığından bizim eş-dost hatırıyla bu işi götürmemiz olanaksız.

Soru: Peki diğer sporcuların durumu nasıl?

Yanıt: Bir kısmının ailesi Ankara'da, ailesi bakıyor. Bir kısmı öğrenci şimdilik büyük sorun çıkmıyor. Bazıları ise uygun bir iş bulmuşlar. Bunun dışında sorunlarını çözemeyen sporcular sporculuğu bırakıyorlar. Halterin yayılmamasının nedenlerinden birisi de budur.

Soru: Bir ay kadar önce Ordu'da idim. Ordu'daki kapalı salonun tuvaletlerinin bulunduğu yerin hemen kapısının önünde, tuvaletten taşan pis suların içinde, yamuk barlarla 15-20 genç çocuk halter yapıyordu. Genellikle iyi beslenmedikleri çökük avurtlarından da belli olan bu çocukların, sağlıksız koşullar içinde, çok tehlikeli bir şekilde yamuk barlarla ağırlık kaldırmaya çalışmalarına nasıl spor diyebiliriz. Bu konuda federasyonunuza bir sorumluluk düşmez mi?

Yanıt: Halterin seyirci çekmemesi ve cazip gözükmemesi bölge müdürlerinin bu dala ilgisini de azaltmaktadır. Bizim burdan oraları kontrol etmemiz olanaksız. Bunu sağlayacak olan ajanlardır. Ancak ajan dahi bulamıyoruz. Bulduğumuz ajanların bir kısmı da, maçlara ücretsiz girmek için ajan oluyorlar ki bunların bize bir yararı olmuyor.

Soru: Peki, örneğin Ankara'daki sporcu arkadaşlarımızın sağlıklı bir spor yaptıklarını söyleyebilir miyiz? Yani beslenmeleri normal mi, hekim kontrolünden sürekli bir şekilde geçerler mi?

Yanıt: Bizim en önemli sorunumuz beslenmedir. Bu spor beslenmeye dayanır. Sporcu proteince zengin gıdalar almak zorundadır ve bu çok pahalıya malolur. Tam anlamıyla gerekli gıdayı aldıkları söylenemez. Sağlık sorununu ise gene eş, dost yardımı ile çözmeye çalışıyoruz. Rica minnet ile bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Sporcuları hastahanelere de gönderemeyiz, hastahane koşulları da belli. Kısacası yeterli sağlık denetimi yok. Bence spor hastahaneleri oluşturulmalıdır.

Soru: Sporcularımız iyi meslenemiyorsa, sağlık denetimi içinde de değillerse, spor onlar için zararlı değil mi?

Yanıt: Bu sorunlar bizim boyutumuzu aşar. Devletin spor politikasızlığından kaynaklanan bu durum tüm spor dalları için geçerlidir.

Soru: Gazetemiz geçen hafta doping konusunda 2-3 gün süren bir yayın yaptı. Bu konu ile ilgili olarak yaptığımız araştırmada, halterde de dopingin yaygın olduğunu öğrendik.

Yanıt: Ben Türkiye'de yapıldığı konusunda birşey diyemem. Ancak tüm dünyada halterciler doping yaparlar. Bazı haplar var ki zararlı-zararsız tartışması hâlâ sürmektedir. Bazılarının doping olmadığı açıklandı. Bazıları birkaç yıl önce doping sayılmaya başlandı. Ben bu konuda otorite değilim. Ancak şunu söyleyebilirim ki, dünyada şu an ulaşılan dereceler, sporcunun salt çalışması ile ulaşılacak dereceler değildir. Bu ancak vücuda alınan yabancı maddelerin etkisi sayesinde yapılabilinir.

Soru: Son bir sorum daha olacak. Zaman zaman vücutçuluğun bir spor dalı olduğu, halter federasyonu içinde örgütlenmesi gibi benzeri yaklaşımlar basında yer alıyor. Belirli istekler var. Bu konuda ne dersiniz?

Yanıt: Böyle bir şey söz konusu olamaz. Halterle vücudculuğun bir ilgisi de yok. Bu bir spor dalı değil bir gösteridir. Eğer Halter Federasyonuna vücudculuk alınırsa, bayanlar arası güzellik yarışmalarını da bizim organize etmemiz gerekir. Sosyalist ülkelerde de bildiğim kadarı ile vücudculuk yasaktır.

Bir savurganlık örneği daha

Atletizm yapılmayan ve atleti olmayan Antalya'da yarış düzenlendi

- BU KARAR UYARINCA ATLETLER BOŞ TRİBÜNLER ÖNÜNDE CEPLERİNDEN BİR SÜRÜ HARCAMA YAPARAK YARIŞTILAR. VE FEDERASYONDA EN AZ 400 BİN LİRA HARCAMA YAPTI

Ankara (Politika) — Atletizm Federasyonu yeni bir savurganlık örneği daha göstererek, atletizm yapılmayan, atleti olmayan Antalya kentinde atletizm yarışları düzenledi.

Antalya'da yarışlara katılmayan bir gurup sporcu yaptığı açıklamada, bunun savurganlık olduğunu ve hangi amaçla Antalya'da yapıldığının belli olmadığını söylediler. Atletlerin açıklaması özetle şöyledir.

«Parasızlıktan kıvrandıklarını söyleyen federasyon yetkilileri tam bir savurganlık demek olan, Antalya'da yarış düzenlemeye kalkıştılar ve yaptılar da. Yarışmalara en az 150 sporcu katıldı. Bunların yol masrafları ve harcırahları federasyon tarafından karşılandı. Örneğin yarışlar İstanbul veya Ankara'da yapılsa idi bu bölgelerden katılanlara harcırah verilmeyecekti ve bu sporcular için gereksiz harcamalar yapılmazdı. Herhalde yöneticilerin canı deniz istedi. Neyse ki yarışları Havai'de de düzenleyebilirlerdi.

Hiç olmazsa Antalya daha yakın, bundan daha anlamsız bir karar olamaz. Bu karar sonucu atletler boş tribünler önünde, ceplerinden bir sürü harcama yaparak yarıştılar ve federasyonda en az 400.000 lira harcama yaptı.»

YARIŞMALAR SÖNÜK GEÇTİ

Antalya'da 23-24 Haziran tarihleri arasında yapılan dörtlü atletizm yarışlarında havaların çok sıcak olması nedeni ile beklenen dereceler yapılamadı.

İki gün süren yarışlar sonunda İstanbul takımı 171 puan ile birinci olurken, Ankara 114 puan ile ikinciliği ve Anadolu karmasıda 94 puan ile üçüncülüğü elde etti.

ALINAN SONUÇLAR ŞÖYLEDİR:

110 Engelli: Ömer Şakar (İstanbul) 16,2, Yüksek Atlama: Osman Pehlivan (Anadolu Karması) 1.95 m., Cirit Atma: Yusuf Kilisli (Anadolu Karması) 45.52 m., 100 metre İsmail Türkkan (İstanbul) 11.5, 400 metre Hasan Kayacı (İstanbul) 50.8, Uzun Atlama: Tayfun Demiralay (İstanbul) 6.70 m., Gülle Atma: Tayfun Demiralay (İstanbul) 15.04, m., 1500 metre: Necdet Ayaz (Ankara) 3.58.5, 5000 metre: Zeki Atlı (İstanbul) 14.51.3, 4x100 Bayrak: İstanbul Takımı 44.06, Sırıkla Yüksek Atlama: Atilla Özdeş (İstanbul) 4 20, 400 Engelli: Erol Kaplan (İstanbul) 57.5, 800 metre: Süleyman Çekiçel (İstanbul) 1.58.1, Disk Atma: Osman Nuri Karabıyık (İstanbul) 45.86, 3000 Engelli: Hüseyin Karapolat (Ankara) 9.22.9, 3 Adım Atlama: Hasan Kayalı (İstanbul) 14.31, 10.000 metre: Ahmet Altun (Ankara) 31.48.8, 4x400 Bayrak: İstanbul Takımı 3.28.1.

Doğan Andaç yeni kurulan Antrenör Şubesi Müdürlüğü'ne getiriliyor

Ankara, (A.A.) — Milli Takım ve Beşiktaş'ın eski antrenörü Doğan Andaç Futbol Federasyonu bünyesinde yeni kurulan Antrenör Şubesi Müdürlüğüne getirilecektir.

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'ın A.A. muhabirine yaptığı açıklamaya göre bundan bir süre önce Futbol Federasyonu Eğitim Dairesinden ayrılarak yepyeni bir ünite olarak federasyon çatısı altında toplanan federasyon antrenörlerinin başına getirilecek olan Doğan Andaç aynı zamanda milli takımlardan Sabri Kiraz ile birlikte sorumlu olacağını söyledi...

TEPKİLER...

Doğan Andaç'ın yeni kurulacak bir ünitenin başına getirileceği haberi tepkilere neden oldu.. Futbol Federasyonun işe göre adam değil, adama göre iş prensibini getirdiğini belirten futbol yetkilileri "Açıkcası Doğan Andaç Ulusal Takım Antrenörlüğü görevine getirildi" dediler...

SALTIK: 'KULÜPLER BATAĞA GİDİYOR"

Ankara, (Politika) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık «Kulüplerin futbolculara çok yüksek ücret ödemeleri, yalnız kendilerini iflasa sürüklemekle kalmıyor, bu tutum Türk futbolunun geleceğini de baltalıyor» dedi.

Saltık sözlerini şöyle sürdürdü:

«Kulüplerden bütçe istedik ama hiç biri göndermedi. Transferdeki ücretleri duyunca aklım duruyor. Bu kadar parayı nerden bulacaklar bilemiyorum. Hepsinin borç içinde yüzdüklerini biliyorum. Ayrıca yüksek paralarla transfer edilen futbolcuların yararlı olacağını da sanmıyorum..»

İstanbul'da zamlı dolmuş ücretleri

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Çengelköy 1100, Anadolu Hisarı 1750, Kanlıca 2000, Çubuklu 2200, Paşabahçe 2500, Beykoz 3000, Zeynepkâmil 650, Ümraniye 1250, Alemdağ 3000, Dudullu 2500

BEYKOZ'DAN

Paşabahçe 650, Ortaçeşme 650, Karakulak 1500.

BEŞİKTAŞ'TAN

Levent 800, Dikilitaş 650, Yıldız 650, Harbiye 800, Şişli 900, Taksim 800, Etiler 1000, 4. Levent 900, Balmumcu 750, Fatih 1100, Aksaray 1100, Karaköy 850, Ortaköy 650.

TAKSİM'DEN

Bakırköy 2750, 4. Levent 1500, Oto Sanayii 1750, Cağaloğlu 1100, Ortaköy 1100, Kuruçeşme 1250, Arnavutköy 1500, Bebek 1650, Boğaziçi Üniversitesi 1700, Rumeli Hisarı 1750, Emirgan 2100, Nişantaşı 800, Pangaltı 650, Şişli 800, Teşvikiye 800, Kurtuluş 1000, Feriköy 1000, Mecidiyeköy 1000, Levent 1250, Etiler 1350, Kabataş 650, Suvari okulu 2100, Florya 3500, Yukarı Sarıyer 3200, Sahil Sarıyer 3500, Draman 1250, Gültepe 1250, Kuştepe 1000, Yeşilköy 3500, Atikali 1100, Malta 1000, Fındıkzâde 1250, Fatih 1000.

KARAKÖY'DEN

Taksim 800, Galatasaray 650, Şişli 1400, Teşvikiye 1100, Kurtuluş 1300, Dolmabahçe 650, Cağaloğlu 650, Adliye 800, Hürriyet Meydanı 800, Aksaray 850, Fatih 850, Kasımpaşa 650, Gültepe 1250, Malta 900, Eyüp 1250, Sultanahmet 800.

EMİNÖNÜ'NDEN

Beşiktaş 1000, Ortaköy 1100, Arnavutköy 1500, Bebek 1750, Galatasaray 900, Taksim 1100, Şişli 1500, Teşvikiye 1200, Kurtuluş 1500, Hürriyet Meydanı 800, Aksaray 900, Cağaloğlu 600, Fatih 800, Edirnekapı 1100, Topkapı 1100, Şehremini 1000, Yedikule 1400, Gazlıçeşme 1500, Bakırköy 2600, Veliefendi 2600, K. Mustafa Paşa 1100, Fener 1000, Balat 1100, Eyüp 1150, Çarşamba 1000, Kasımpaşa 900, Dolmabahçe 850, Atikali 1000 Nişantaşı 1500, Dolapdere 1100.

SİRKECİ'DEN

Havaalanı 3750.

EDİRNEKAPI'DAN:

Eyüp 650, Rami 650, Gazi Osmanpaşa 1000, Maltepe 800, Bayrampaşa 850, Küçükköy 1400, Yıldıztabya 1100, Karaköy 1150, Aksaray 650, Mevlâna Kapı 650, Silivri Kapı 650, Belgratkapı 850, Yedikule 1000, Gazlıçeşme 1100, Zeytinburnu 1200, Bakırköy 1500.

TOPKAPI'DAN:

Maltepe 650, Bayrampaşa 650,

UNKAPANIN'DAN:

Balat 650, Eyüp 850, Tepebaşı 650, Taksim 850, Kasımpaşa 650.

BALAT'DAN:

Taksim 1200, Tepebaşı 1000, Karaköy 1000,

FENER'DEN:

Taksim 1100, Tepebaşı 1000, Karaköy 850,

EYÜP'DEN:

Alibeyköy 1200, Sünbülefendi 1200, Topkapı 900, Aksaray 1000, Balat 650.

AKSARAY'DAN:

Şişhane 650, Taksim 1000, K. Mustafa Paşa 650, Yedikule 800, Topkapı 650, Dolmabahçe 1400, Bayrampaşa 1000, Samatya 650, Cerrahpaşa 650, Cağaloğlu 650, Sultanahmet 650, Nişantaşı 1400, Kurtuluş 1500, Dolapdere 850, Kasımpaşa 750, Şişli 1500, Galatasaray 800.

SARAÇHANE'DEN:

Karaköy 650, Taksim 850, Galatasaray 800, Edirnekapı 650, Eminönü 650.

CAĞALOĞLUN'DAN:

Teşvikiye 1500, Nişantaşı 1500, Draman 100.

TEPEBAŞI'NDAN:

Eminönü 1000, Sirkeci 1000.

BAKIRKÖY'DEN:

Osmaniye 650.

YEŞİLYURT'TAN:

Havalimanı 1000, Sirkeci 3250, Taksim 3250.

TÜNEL'DEN:

Kurtuluş 1000, Şişli 1000, Teşvikiye 850.

ŞİŞHANE'DEN:

Halıcıoğlu 850, Sütlüce 1000, Pay, Mahalli 1100, Silahtar 1200, Hasköy 650, Pangaltı 850.

ŞİŞLİ'DEN:

Cağaloğlu 1500, Sultanahmet 1600, Levent - Etiler 850, Cihangir 1100, Kâğıthane 850, İstihkâm okulu 850, Silâhtar 1100, Paymahalli 1250, Kasımpaşa 850, 4. Levent 1000, Şişhane 1000, Çağlayan 650, Kuştepe 650, Gültepe 750.

HÜRRİYET MEYDANIN'DAN:

Kocamustafapaşa 850, Samatya 900, Yedikule 1000, Kazlıçeşme 1100, Zeytinburnu 1400, Bakırköy 1750, Edirnekapı 850, Topkapı 850, Rami 1100, Gaziosmanpaşa 1400, Eyüp 1200, Çarşamba 800, Taşlıtarla (Dörtyol) 1400, Şişhane 850, Taksim 1200, Cerrahpaşa 800, Bayrampaşa 1400, Yıldıztabya 1500.

YEŞİLKÖY'DEN:

Havaalanı 1000, Sirkeci 3250.

SİRKECİ'DEN:

Hünkâr 1200, Kilyos 2500.

BOSTANCI'DAN:

Taksim 5000.

TAKSİM'DEN:

Tarabya 3000, Yeniköy 2800, Havalimanı 4000.

EYÜP'DEN:

Edirnekapı 650, Malta 850, Fatih 900.

AKSARAY'DAN:

Draman 800, Cağaloğlun'dan Kurtuluş 1600, Sarıyer'den Rumelikavağı 850, Kasımpaşa'dan Pangaltı 650, Halıcıoğlu 650.

ŞİŞLİ'DEN:

Kadıköy 4000, Aksaray «Çevreyolu» 1500, Edirnekapı «Çevreyolu» 1100, Karaköy'den Topkapı 1100, Şişli'den Topkapı «Çevreyolu» 1100, Okmeydanı 650, Aksaray'dan «Pertevniyal Lisesi» Bakırköy 1750.

Bulgaristan

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kanı ile Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün arasındaki ilk resmi görüşme dün öğleden sonra yapıldı. Peter Mladenov, saat 18'de Başbakan Bülent Ecevit tarafından kabul edildi.

Bulgaristan Dışişleri Bakanı ile Türk yetkilileri arasında yapılacak görüşmelerde 11 Temmuz tarihinde Başbakan Ecevit ile Bulgaristan Devlet Konseyi Başkanı Tudor Jivkov arasında Antalya'da yapılacak doruk toplantısıyla ilgili hazırlıkların ele alınacağı kaydediliyor.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Peter Mladenov'un başkanlık ettikleri Türk ve Bulgar heyetleri arasındaki resmi görüşmelerin ilk bölümü dün öğleden sonra Dışişleri Bakanlığında yapıldı.

Resmi görüşmelerin başlangıcında taraflar uluslararası sorunlar üzerinde görüş alış verişinde bulundular. Bu arada özellikle bölgedeki, Balkanlardaki ve Ortadoğudaki son gelişmeler gözden geçirildi. Dışişleri Bakanı Ökçün, Bulgaristan Dışişleri Bakanı Mladenov ile Bulgar heyeti üyelerine Türkiye'nin Kıbrıs politikası ve ara verilen toplumlararası görüşmeler konusunda bilgi verdi.

5 KALEM DÖKÜMCÜ VE İNŞAAT ÇİVİSİ SATINALINACAKTIR.
ŞARTNAMESİ, BEDELSİZ OLARAK AŞAĞIDA ADRESLERDEN ALINABİLİR.

1 — KARABÜK'te: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.
2 — İSTANBUL'da: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimiz.
3 — ANKARA'da: Küçükesat, Büklüm Sokak No: 22'deki Mümessilliğimiz.

İsteklilerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatla birlikte en geç 4 Temmuz 1979 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın: 16930) —1680

KONUT İNŞAATI İLANI
İSTANBUL S. S. ORHANTEPE
YAPI KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞI'NDAN

1 — İSTANBUL S.S. Orhantepe Yapı Kooperatifi adına 80 adet işçi konutunu ihtiva etmek üzere yaptırılacak konut inşaatı kapalı zarf usulüyle ve götürü bedel esaslarına göre eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki şartlarla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İşin hesaplanan bedeli 15.459.984 lira 00 kuruştur. Bu bedele, eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki ve inşaat sözleşmesi tasarısındaki şartlar altında konutların Emlâk Alım Vergileri ile iskân ve işletme ruhsatı harçları dahildir.

3 — Bu işe ait şartnameler ile ihale evrakı, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü İnşaat İşleri Müdürlüğü ile Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlâk ve İnşaat Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Eksiltme 5.7.1979 günü saat 10.30'da Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlak ve İnşaat Müdürlüğünde iş sahipleri tarafından kurulacak ihale komisyonu marifetiyle yapılacak, kesin ihale Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünce neticelendirilecektir. Müteahhit İnşaat sözleşmesini iş sahibi Kurum ve Kooperatifle müştereken aktedecek, ödemeler kurum tarafından direkt olarak müteahhide yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin,
a) Müteahhitlik karnesi (B gurubundan ihale ve esas bedelin 2/3'ü kadar)
b) Teknik araçlar bildirisini,
c) Sözleşme tasarısının 5. maddesinde kayıtlı teknik elemanların çalıştırılacağına dair taahhütnamesini (noter tastikli)
d) Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisi (Banka'dan)
e) Müracaat tarihinde taahhüdü devam eden işlerini açıklayan bildirisini,
f) Müracaat tarihine kadar tam olarak başarılan işler bildirisini,

Ekleme suretiyle ihale tarihinden (ihale gün[illegible]) en az üç gün evveline (2.7.1979 günü mesai saati sonuna) kadar Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlâk ve İnşaat Müdürlüğüne yazılı müracaatta bulunmaları «Yeterlik Belgesi» almaları ve yeterlik belgesini kapalı teklif zarflarına koymaları şarttır.

6 — Geçici teminat miktarı 463.799,52 TL. olup isteklilerin Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlak ve İnşaat Müdürlüğüne yatırarak makbuzunu veya geçici teminat mektubunu kapalı teklif zarfına koymaları şarttır.

7 — İsteklilerin kapalı teklif zarfını makbuz mukabilinde İhale Komisyonu Başkanlığına ihale saatinden engeç bir saat evvel vermeleri şarttır.

8 — Kurum, Yeterlik belgesini verip vermemekte ve ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

9 — Telgraf ile müracaatlar ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

10 — Belediyelerce ilânlardan alınacak vergi ve resimler Müteahhit Firmalara ait olacaktır. Ancak, ihale yapılmadığı taktirde Belediyelerce ilânlardan alınacak vergi ve resimler kooperatif tarafından ödenecektir.

Keyfiyet İlân Olunur.

(Basın: 4652 — 1679)

Petkim

(Baştarafı 1. Sayfa'da) renildi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili kuruluşlar arasında zam oranları konusunda anlaşmazlık olduğu da gelen bilgiler arasında.

İLÂÇ VE GÜBREYE ZAM

Bu arada bazı ilâç yapımcılarının devalüasyondan sonra yükselen hammadde fiyatları nedeniyle ilâç fiyatlarına da zam yapılmasını istedikleri bildiriliyor. İlâç firmaları bu amaçla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına başvurularda bulunuyorlar.

Bazı mamullerde ise devlet sübvansiyonunun kaldırılması ile birlikte gübre fiyatlarının da artacağı belirtiliyor. Hükümetin gübre fiyatlarına yapılacak zam üzerinde düşündüğü, zira gübre fiyatlarının artması ile birlikte hemen hemen bütün tarım ürünlerine de zam geleceği bildiriliyor.

SSK Genel Kurulu

(Baştarafı 1. Sayfa'da) venlik Bakanı Salih Yıldız, hükümetin bugüne değin çok önemli 4 tasarıyı yasallaştırdığını, böylece sigortalılara, emeklilere, dul ve yetimlere önemli haklar tanındığını belirterek, özetle şöyle konuştu:

«Kurum fonlarının kullanım biçimi üzerinde öteden beri çok ciddi ve haklı sayılabilecek eleştiriler olmaktadır. Bu fonların verimli alanlara aktarılması, istihdam olanaklarını artıracak şekle getirilmesi ve fonların kullanımında sigortalıların haklarının kesin güvence altına alınması için çalışmalara başlamış bulunuyoruz. Bu çalışmalarımızda kurum fonlarının güvence altına alınmaya özellikle önem vereceğiz. Bu bakımdan, sayın üyelerden kurum fonlarının kullanım biçimi üzerinde geniş değerlendirme yapmalarını ve somut önerilerde bulunmalarını rica ediyorum.»

Sosyal Sigortaların Genel Kuruluna Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Senato Başkanı birer telgraf göndererek başarı dileklerinde bulundular. Divan başkanlığını Halil Tunç'un yaptığı Genel Kurula Devlet Bakanları Ahmet Şener, Faruk Sükan, İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Anayasa Mahkemesi Başkanı Şevket Müftügil ve çok sayıda parlamenter de katıldı.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide de yaptığı konuşmada, enflasyonun sosyal güvenlik kurumlarını tehdit ettiğini, kurum fonlarının gereğince değerlendirilmediğini, tarım ve orman işçilerinin sosyal güvenlik müessesesinden gereğince yararlanamadıklarını, sigortalılara yapılan vaadlerin yerine getirilmediğini belirtti.

Maliye Bakanı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Türkiye Odalar Birliği'nde dün yapılan toplantıda, Maliye Bakanlığının düzenlediği toplantı hakkında sanayicilerin görüşlerinin saptandığı öğrenildi.

Sıkıyönetim

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nak yeri Karayolları bahçesinde Cihanbeyli ilericiler soda emekçilerini ziyaret ettiler. Cihanbeyli girişinde de köylülerin topladığı yardımlarla alınan bir koyun kesildi. Cihanbeyli köylüleri ve soda fabrikası işçileri toplu halde yemekler yediler.

Tavşancıl'a gelen Soda işçilerini MSP'li Belediye Başkanı Mustafa Barlas karşıladı. Barlas işçilere, daha önceden haber vermedikleri için sitem etti. Belediye hoparlöründen anons ederek, halkı 21 Haziran'dan buyana yürüyüşte olan işçilerle dayanışmaya çağırdı. Tavşancıl'ın halkı ayranlarını, soğuk sularını grevci soda işçilerine taşıdılar.

Ya CHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) girecek ve MSP ile AP'den geleceklerle CHP tek başına iktidar olacak...

— «Bu da nereden çıktı?» demeyin. Biz baştan burası Ankara ve kulislerde neler konuşulduğunu herkes bilemez dedik.

Gerçi böyle bir gelişimi olağan karşılayanların sayısı az ama, böyle bir söylenti de var.

Hem de bunu söyleyenler, bugünkü Meclis toplantısına katılacağını söyledikleri Karaaslan'ın da CHP'ye geçeceğini öne sürüyorlar. Yani en olmayacak gibi görünenleri söylüyorlar.

Bu kısa kulis notumuzu burada noktalayalım ve en başta söylediklerimizi tekrarlayalım:

«Burası Ankara ve ne olacağı da hiç belli olmaz.»

Hele hele kapitalist ekonominin bunalım dönemlerinde.

Burası parlamento.

The Economist

(Baştarafı 1. Sayfa'da) di olmasa bile, mutlaka güz aylarında sonuca ulaşacağı kaydedilen yazıda, Ecevit hükümetinin bugünkü durumunun, 1977'de MC'nin düşürülmesiyle büyük benzerlikler gösterdiği öne sürülüyor.

Son gensoru önergelerinin parlamentodaki durumunu ve özellikle de parlamento aritmetiğini ele alan yazı, TÜSİAD Başkanı Feyyaz Berker'in açıklamalarına da geniş yer veriyor. IMF koşullarını kabul etmek için bu kadar uzun süre beklemenin Türkiye ekonomisine zarar verdiği yolundaki Berker'in açıklamalarının ardı sıra, kredi musluklarının açılmasıyla birlikte bazı konularda ferahlamaların gözlenebileceği öne sürülüyor.

Yazı, sokaktaki adamın 1977'lerde Demirel'in yaptıklarını unuttuğu, şimdi yalnızca Ecevit'i suçladığı görüşüyle son buluyor.

Muhalefet

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yoklamada bulunmasını engelleyecektir. Böylece CHP'nin engellemesini sürdürmesi halinde salonda hiçbir CHP milletvekilinin bulunmaması sağlanmış olmaktadır. Ancak geçen oturuma katılan Meclis Başkanı Cahit Karakaş'ın bu toplantıda hazır bulunup bulunmayacağı bilinmemektedir.

BAĞIMSIZ BAKANLARIN DURUMU

Öteyandan başta İmar ve İskan Bakanı Ahmet Karaaslan ve Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt olmak üzere bazı bağımsız bakanların toplantıya katılmak eğiliminde oldukları bildirilmektedir. Daha çok AP çevrelerinden yayılan bilgiye göre Karaaslan ve Öngüt Ecevit'e toplantıda hazır bulunacaklarını bildirmişlerdir. Ankara kulislerinde söylendiğine göre Karaaslan ve Öngüt'ün içinde bulunduğu bir grup bağımsız bakan Ecevit'ten CHP'nin de toplantıya katılmasını sağlamasını istedi. Bakanlar toplantıya CHP'lilerin katılması halinde Mataracı hakkındaki gensorunun gündeme alınmasının reddedileceğini belirtmekteler. Diğer yandan Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt dün aniden İstanbul'a gitmiştir. Samsun'a gideceği bildirilen Karaaslan ise Ankara'dan ayrılmamıştır.

Öteyandan Başbakan Bülent Ecevit dün sabah İmar ve İskan Bakanı Ahmet Karaaslan'la başbakanlık konutunda bir görüşme yaptı.

Edinilen bilgiye göre, Başbakan Ecevit'le Ahmet Karaaslan arasındaki görüşmede önce Varto'da inşa edilmekte olan deprem evleri konusu ele alındı. Ecevit ve Karaaslan'ın daha sonra son siyasal durum hakkında görüş alışverişinde bulundukları bildirildi.

KILIÇ'IN AÇIKLAMASI

Devlet Bakanı Mustafa Kılıç, görevinden istifa ederek AP'ye geçeceği yolundaki haberleri yalanladı. Mustafa Kılıç «bu aşamada hükümeti bırakmak, birlikte çalıştığı kişileri bırakmak, insanlık dışı bir davranış olur. Bu tür davranışta bulunanlardan ise herşey beklenir. Ama benden beklenemez» dedi.

Kuyumcular

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tın satışına başladılar.

İstanbul Kuyumcular Derneği 2. Başkanı Şerif Narmanlı, konuyla ilgili olarak Politika'ya yaptığı açıklamada, envanterlerinde altın kaydı bulunmayan, sadece altın işçiliğiyle uğraşan atölyelerin, tebliğ dışında bırakılmasının Maliye Bakanlığı'nca kabul edildiğini söyledi. 18 ve daha düşük ayardaki altın alım-satımının da tebliğ dışı bırakılmasının sağlanabilmesi için, ikinci bir tebliğ yayınlanacağına ilişkin söz verildiğini açıklayan Narmanlı sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ankara'da Maliye Bakanlığıyla görüşmelerini sürdüren arkadaşlarımız, olumlu izlenimlerle dönmüşlerdir. Bu görüşmeler sırasında, atölyelerin tebliğ dışı bırakılması yanısıra 18 ve daha düşük ayardaki altın alım-satımının da aynı şekilde değerlendirilmesi için, ayrı bir tebliğ yayınlanacağı konusunda söz verilmiştir. Böylelikle ikinci bir tebliğle sorun çözülecektir. Ayrıca faturalarda yüzde (1) kusur hatası kabul edilmiştir. Kuyumcu esnafı, her alıp sattığını anında değil, mesai sonuna kadar deftere işlemede serbest bırakılmıştır."

28 Haziran - 1 Temmuz

(Baştarafı: 4. Sayfa'da) tival gecesinden direkt yayınlar yapacak. Festival tartışma kulübü, her gün verilen konserleri değerlendirecek.

Bank-Sen Eğitim Müdürü silahlı saldırıda yaralandı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Kılıç'ı yaralayan kişi ile aynı kimse olması üzerinde duruluyor.

OLAY NASIL MEYDANA GELDİ

Bank-Sen Eğitim Dairesi Müdürü, İnşaat Mühendisi Alaattin Kılıç önceki akşam Mecidiyeköy'de evinin önünde kimliği meçhul bir kişi tarafından saldırıya uğrayarak kasığından yaralandı.

Önceki akşam saat 19.30 sıralarında bir arkadaşı ile birlikte Mecidiyeköy'deki evinin önünde otomobilinden inmek üzere iken yaklaşan yüzü sarılı saldırgan silahını pencereden içeriye uzatarak ateş etmek istedi. Bu sırada atik davranan Alaattin Kılıç kapıyı hızla açtı. Kapının çarpması üzerine saldırgan yere düştü. Ancak düşerken de silahını ateşledi. Saldırganın altı el ateş ettiği, kurşunlardan birinin Kılıç'ın kasığına saplandığı bildirildi. Saldırgan ateş ettikten sonra hızla olay yerinden uzaklaştı. Yanında bulunan arkadaşının ve çevre sakinlerinin de yardımıyla Şişli Hastanesine kaldırılan Kılıç burada yapılan ilk tedavisinden sonra Samatya Sosyal Sigortalar Hastanesine kaldırıldı.

Kılıç'ın kasığına saplanan kurşunun çıkarılması için dün Samatya SSK Hastanesinde 3 saat süren iki ameliyat yapıldıysa da kurşun çıkarılamadı. Kasıkta bulunan kemiğe saplanan kurşunun içeride ters yönde döndüğünü söyleyen doktorlar çıkarılamayan kurşunun herhangi bir zararı olmadığını ve ileride bünyenin kabul etmediği takdirde iltihap yaparak kurşunu atabileceğini söylediler. Doktorlar bu arada Bank-Sen Eğitim Dairesi Müdürü Alaattin Kılıç'ın olay sırasında kollarına saplanan cam parçalarının da temizlendiğini ve durumunun iyi olduğunu da belirttiler.

Kılıç'ın yaralanması olayından sonra yine Mecidiyeköy'de Bahtiyar Çelik ve kardeşi olduğu bildirilen Salih Çelik adındaki komandolar, Hasan Kıran ve Bektaş Kısa adındaki iki yurttaşa saldırdılar. Çıkan kavgada Hasan Kıran kasığından yaralandı ve Şişli Hastanesine kaldırıldı. Olayda komando iki kardeşin gözaltına alındığı bildirildi. Hasan Kıran'ı yaralayan komando ile Alaattin Kılıç'ı yaralayan kişinin aynı kimse olduğu sanılıyor.

İTÜ'LÜ GENÇLERİN 1-6 AY HAPSİ İSTENİYOR

Bakırköy'de «Sıkıyönetim yasaklarına aykırı izinsiz gösteri yapmak» iddiasıyla gözaltına alınan 309'u tutuklu 324 sanık ile İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Bölümünde «İzinsiz forum düzenlemek» iddiası ile yakalanan 450 tutuklu sanık haklarında İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca 1-6 ay hapis isteği ile dava açıldı.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığı 14 Haziran günü İstanbul Teknik Üniversitesinde güvenlik kuvvetlerince gözaltına alınan 545 öğrenciden 95'i hakkında takipsizlik kararı verdi.

Bakırköy Halkevinin bombalanması olayını protesto amacıyla gösteri yapmak isterken yakalanan 309'u tutuklu 324 sanık ile İTÜ'de toplantı yapmak isteyen 450 öğrenci hakkında açılan davada 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasasına aykırı davranmak iddiası ile sanıkların bir aydan altı aya kadar hapis cezasına çarptırılmaları isteniyor.

ERENKÖY'DE BİR İŞÇİ YARALANDI

Erenköy'de bu akşam saat 23.00 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından açılan ateş sonucu Cengiz Dursun adlı bir işçi ağır şekilde yaralanmıştır.

ANKARA'DA

Enerji - Der Genel Başkanı önceki gün derneğin Ankara Şube Kogresinden çıkarken gözaltına alındı. Gözaltına alınma gerekçesi olarak Koçak'ın üzerinde bulunan «üyeleri kongreye katılma çağrısı» gösterildi.

Konuyla ilgili bir basın açıklaması yapan Enerji - Der Genel Başkan Yardımcısı Ragıp Eren, Osman Koçak'ın derhal serbest bırakılması, demokratik yığın örgütleri ve yöneticilerine yönelen baskıların önlenmesi istendi.

İKİ İŞÇİ YARALANDI

Haber Merkezi — Kayaş'ta bir odacı ile bir işçi silahlı saldırı sonunda yaralandılar. Emniyet Basın Bürosundan alınan bilgiye göre, önceki gece Kayaş'ın Ege mahallesindeki bir kahvehaneden çıkan, Milli Eğitim Bakanlığı odacısı Hüseyin Taşer ile işçi Halil Özer, kimlikleri henüz saptanamayan kişilerin saldırısına uğradı.

Silahlı saldırı sonucu Hüseyin Taşer omuzundan ağır ve Halil Özer de bacağından hafif şekilde yaralandı. Yaralı işçiler Ankara Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı.

Öteyandan Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne dün sabah Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na bomba konulduğu yolunda bir ihbar yapıldı. Güvenlik önlemleri alan ilgililer ihbarın asılsız olduğunu gördüler.

İZMİR'DE

Karşıyaka'da bir süre önce meydana gelen güvenlik kuvvetleri ile THKP-C Eylem Birliği Örgütü oldukları ileri sürülen gençlerle meydana gelen silahlı çatışmanın soruşturma dosyası İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Savcılığına gönderildi.

ADAPAZARI'NDA

● Adapazarı'nda İGD tarafından düzenlenen bir gecede "kürtçe türkü söylendiği" iddiasıyla dernek yöneticileri ve geceyi düzenleyen 6 kişi gözaltına alındı.

Manisa İl

(Baştarafı 1. Sayfa'da) öldürülmesinin anlamlı olduğunu belirtti.

MHP Manisa İl Başkanı Cemil Çöllü dün kimliği bilinmeyen kişilerce öldürüldü. Olaydan hemen sonra içlerinde Maden - İş, Devrimci Toprak - İş, TÜTED ve Petkim - İş'in bulunduğu binaların camları kırıldı. İlerici Gençler Derneği Yönetim Kurulu üyesi Mümin Durmaz, komandolar tarafından başından ağır yaralandı. MHP İl binasının karşısında bulunan berber dükkanının sahibi Mehmet Kuşkucu, MHP'lilerin açtığı ateş sonucunda yaralandı. Manisa Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan Kuşkucu kurtarılamadı.

İlerici Gençler Derneği Manisa Şubesi Sekreteri Cemal Beldek, bir açıklama yaparak, öldürülen MHP İl Başkanının bir süre önce istifa ettiğini bildirdi. Beldek, şöyle dedi:

«MHP ve ÜGD'li komandolar yine Manisa'yı teröre boğdular. Saldırıların sivri ucu yine ilericilere, yurtseverlere, CHP'ye, İlerici Gençlik Derneğine, sınıf ve kitle sendikacılığına yöneltildi. Kısa bir süre önce karanlık kişilerce öldürülmek istenen MHP İl Başkanlığından istifa etmesinin hemen ardından vurulan Cemil Çöllü'nün faşist hareketlerden uzaklaşmak istediği öğrenildi.

Komandoların yeni bir Kahramanmaraş yaratmalarına Manisa'daki ilerici kamuoyu izin vermeyecektir.»

Komandolar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) di bombaları patlamış» başlığı ile yayımlanan söz konusu haberde, siyasi polis yetkililerinin Cafe Mola'ya «ülkücüler»den başka kimsenin giremediği ve başka birisinin buraya bomba yerleştirmiş olması olasılığının çok zayıf olduğu yolundaki sözlerine yer verilmişti.

Gazeteye telefon eden kimliği belirsiz kişiler, Cafe Mola'nın «umumi» bir yer olduğunu ve herkesin girebildiğini söylediler ve haberin düzeltilmesini istediler.

Güvenlik kuvvetleri gazete binası ve çevresinde önlem aldılar.

1. Şube'den bir polis

(Baştarafı 1. Sayfa'da) boylu yeşil gömlekli kuşkulu bakışlı... Kendisine ne iş yaptığını soranlara «muhtarım», «ziyaretçiyim» «işçiyim» gibi yanıtlar verdi. Ancak, oyun daha sonra bozuldu. Petkim-İş yöneticilerininde olaya karışması sonucu kuşkulu adam sendika yöneticilerinden birinin kulağına eğildi. Kimsenin duymamasını istediği belli, «Ben 1. Şubeden polisim» dedi. Fakat sendika yöneticisi tüm işçilerin ortasına gelerek bağıra bağıra aralarında siyasi polislerin olduğunu işçilerden konuşmalarına söyleşilerine dikkatli olmalarını istedi. Kuşkulu bakışlı sinsi adam konak yerinden hemen uzaklaştı, arkasına bile bakmadan...

Nöbetler değişiyor sürekli. Soda emekçileri saat 8.30'da Konya'dan ayrıldılar. Sırtlarında battaniyeleri, çantaları, ellerinden türkü olmuş bayraklarıyla yürüyüşe geçtiler. Köylüler seyre durmuşlar, takılmışlar peşlerine, girmişler kollarına soda emekçilerinin.

Kırkışla Köyü'nde genç kızlar, kadınlar, delikanlılar, ayranlar buzlu sular getirdiler. 11, 12, 13, 14, 15 yaşlarında çocuklar soda işçilerine yardım ediyorlar. Ekmekleri, suları, battaniyeleri taşıyorlar. ALKİM Kimya Sanayi Fabrikası işçileri saat 16.00'da iş bitiminde bindiler kamyona toplu halde Kırkışla Köyü'ndeki törene katıldılar. Karayolları Parkı'nda konaklandı. Ağaca bir DİSK bayrağı asıldı kocaman. Karamanlı ilericilerin hediye ettiği bağlama ile türküler marşlar söylendi.

Petkim-İş üyesi ALKİM fabrikası emekçileri nöbet tuttular saat 19.00'dan sabah saat 7.30'a dek. Adanalı Osman en önde elinde bayrak. Adanalı Osman ayakkabısının yırtılan yerlerini onarıyor konak yerinde. İşçiler birbirlerine dertlerini fabrikalarında olanları anlatıyorlar.

Soda fabrikasının dört senelik bekçisi Hüseyin Bozağaç:

«İşten atılmadan 7 gün önce vardiyayı kaldırdılar. fırınların söndürülmesi için rapor verildi. Aslına bakarsan bu adamların üretim diye bir dertleri yok. Fabrikanın yöneticileri İlhan Sabuncu, Mustafa Önder, Yüksel Çarıklı gibi adamlar diğer ünitelerden dosyaları getirdiler. İdare binasına kilitlediler. Fabrikanın kapanış saatlerinde komando askerler aralarında Genel Müdürün şoförü ve grev, lokavt dışı 68 kişiyi dışarı attılar. Kıbrıs harbinde kullanılan silahları üzerimize diktiler.»

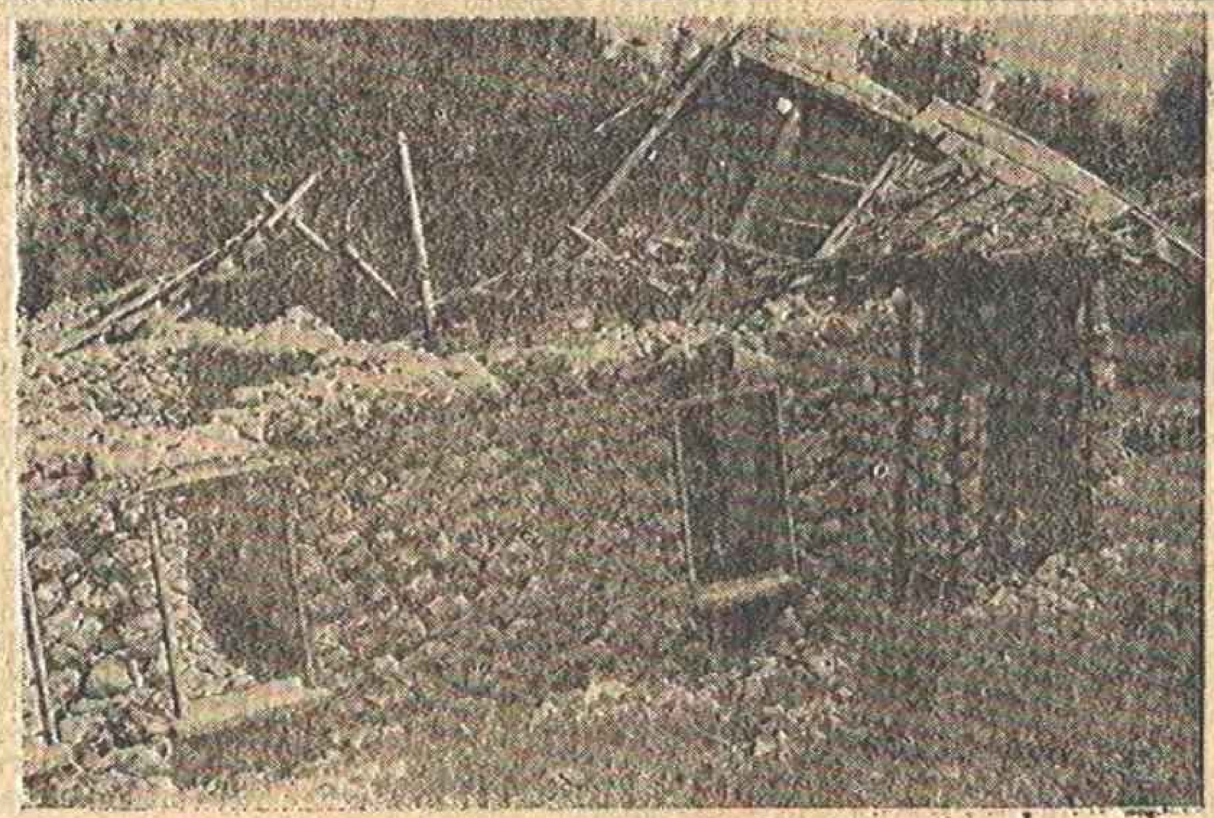
Soda fabrikası işçileri sabaha yola çıktılar. Aralarında bir kişi eksik. Yürüyüş sırasında baygınlık geçiren bir kadın Cihanbeyli köylüler tarafından alakondu.

Soda işçileri yürüyor...

ÇIRAKLARIN SESİ
Çırakların, kalfaların, genç işçilerin gazetesidir
"ÇIKTI..
GERİCİ ÇIRAKLIK YASASINA HAYIR!
Çırak köle DEĞİLDİR!
Çocuk Emeği SÖMÜRÜSÜNE SON!
EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET
Yazışma adresi İzmir cad İzmir apt 20/28
Kızılay/ANKARA
P: 1723

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü: ... ... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27. Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ... Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun /cm): 300 TL. - 4-6 sayfalar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

Lice'nin en büyük köylerinden Yolçatı köyünün ilkokulu

Lice halkı okul istiyor

Lice, (İSTA) — Lice'de 1975 yılında meydana gelen depremden sonra, bölgedeki 3 ilkokulun ihtiyacı karşılayamaz duruma geldiği bildiriliyor. Varolan 3 ilkokulun da harabe halinde bulunduğu, özellikle Demir-Çelik İlkokulunda cam ve pencerelerin kırık olduğu verilen haberler arasında.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Lice TÖB-DER Başkanı Ali Kavak, 500 öğrencinin öğrenim gördüğü okulda 3'ü bayan 15 öğretmenin görev yaptığını belirtti. Kavak, suyu bulunmayan okulda öğrencilerin su içmek için teneffüslerde evlerine gittiğini söylüyor. Lice TÖB - DER Başkanı özetle şunları söyledi:

«Çeper, Yolçatı, Arıklı, Karıncak gibi köylerde depremde yıkılan okulların yerine yenisi yapılmadı. 20 köy, 4 yıldır eğitimsiz bırakılmıştır. Lice'nin 56 köy ve 79 mezrasından sadece 23 köyün de öğrenim yapılmaktadır. Ayrıca bu yıla ait ders kitapları hâlâ gelmemiştir.»

Yabancı sermayeli 8 firma sermaye artırımı istedi

● Dyo - Sadolin ile MAN Kamyon ve Otobüs A.Ş. sermayesini artırmak isteyenler arasında...

Ankara, (ANKA) — Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı sermayeli firmalardan 8'inin genişleme ve sermaye arttırımı istemiyle Ticaret Bakanlığı'na başvurduğu bildiriliyor.

Bakanlar Kurulu'nun, sözkonusu kuruluşlara ilişkin olarak daha önce yayınlanmış bulunan kararnamelerde değişiklik yapılmasını kabul etmesi halinde, firmalardan 6'sındaki yabancı sermaye payı aynı kalırken bir firmanın yüzde 30,18'den, yüzde 33,34'e yükselecek. Bir firmada ise yüzde 40 olan yabancı sermaye payı, yüzde 28'e inecek.

Genişleme ya da sermaye artırımı nedenleriyle başvuruda bulunan firmaların tümü imalat sanayiinin alt sektörlerinde faaliyet gösteriyorlar.

SERMAYE ARTTIRIMI İSTEYENLER

6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Yasası kapsamında boya sanayiinde faaliyette bulunan DYO Sadolin firması, 10 milyon lira olan sermayesini 50 milyon liraya çıkartmayı istiyor. Buna göre, Danimarka'nın firmadaki sermaye payı 4 milyon liradan 14 milyon liraya çıkacak. Ancak, 6 milyon lira olan yerli sermaye içindeki yabancı sermaye payı yüzde 40'dan, yüzde 28'e inecek.

Sermaye arttırımı öneren ikinci firmada Alman sermaye payının bulunduğu MAN Kamyon ve Otobüs Sanayii A.Ş. bu kuruluş, yabancı ortağın getireceği sermayenin 19,7 milyar lira daha arttırılarak 36 milyon liraya çıkarılmasını ve yaklaşık 72 milyon lira olan sermayesinin 108 milyon liraya yükseltilmesini istiyor. Değişiklik gerçekleştiğinde, Almanya'nın firmadaki sermaye payı yüzde 30,18'den, yüzde 33, 34'e çıkacak.

Aynı konuda değişiklik önerisinde bulunan diğer iki kuruluşta ise İngiltere ve Birleşik Amerika'nın sermaye katkıları bulunuyor. Genişleme nedeniyle Ticaret Bakanlığı'na başvuran yabancı sermayeli Etİ'taş, Borusan, Simko ve Eternit firmaları, elektrik makinaları, madeni eşya ve çimento'dan gereçler sektörlerinde faaliyette bulunuyorlar. Edinilen bilgiye göre, genişleme için başvuruda bulunulması halinde, firmaların sermaye yapılarında da değişiklik yapılması yerli sermaye oranının yükseltilmesi koşulu aranıyor.

AET ülkelerinde kadın işsiz sayısı yüzde 43'e çıktı

Ankara, (Politika) — Kapitalist Avrupa ülkelerinde işsizlikten en çok kadınların etkilendikleri belirlendi. Yapılan araştırmaya göre okulları bitiren genç kızlar genç işsizler nüfusunun yarısından fazlasını oluşturuyor.

1974 - 1978 döneminde kadın işsizlerinin sayısının sürekli bir artış göstererek yüzde 36'dan yüzde 43'e çıktığı saptandı. Bu oranın ülkeden ülkeye değişerek Belçikada yüzde 60'a, Fransa'da yüzde 53'e Federal Almanyada ise yüzde 51'e ulaştığı belirtildi.

Kapitalist ülkelerin içinde bulundukları bunalım sonucu AET ülkelerinde genel işsizliğin de arttığı, 1977'de yüzde 5.3 olan işsizlik oranının 1978'de yüzde 5.6'ya yükseldiği belirlendi.

ÖZETLE

Tekstil işçilerine yapılan saldırı kınandı

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak, Nazilli'de üyelerine karşı girişilen saldırıları kınadı. Budak, özetle şöyle dedi: «Amaçları sendikamızın gücünü kırmak, üyelerimizi baskı altında tutmaktır. Saldırıların hemen ardından üyelerimizin yaygın ve bilinçli bir biçimdeki tepkileri de göstermiştir ki, Tekstil'in Nazilli'deki gelişmesini durdurmaya güçleri yetmeyecektir.»

SGB'li gencin katilinin bulunması istendi

SOSYALİST Gençler Birliği Genel Başkanı Yaşar Yiğit, Bafra'da komando saldırısında yaralanan üyeleri Hüseyin Er'in kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiğini bildirdi ve katillerin yakalanmasını istedi. Yiğit, «üyelerimizden merkez yöneticilerimize kadar uzanan faşist saldırganlıklar söz konusu iken, diğer yandan da şubelerimiz üzerinde anti-demokratik keyfi uygulamalar yoğunlaşmaktadır» dedi.

POL - DER'li bir polis Zonguldak'a sürüldü

BARTIN Kaymakamı, İ. Fuat Uğur, Bartın POL-DER Başkanı olan polis memuru Hüseyin Derelioğlu'nun Bartın'dan alınmasını istedi. Hiçbir gerekçe gösterilmeden Derelioğlu'nun Zonguldak'a atanması demokratik kuruluşlarca tepki ile karşılandı. Bartın'da yayınlanan ilerici haftalık gazete «Bartın», konuya yer vererek, Kaymakamın tutumunun kınandığını belirtti.

Adapazarı TÖB - DER'in yakılması kınandı

ADAPAZARI bölgesindeki 30 demokratik kuruluş, Başbakan Bülent Ecevit'e ve İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'e çektikleri bir telgrafla TÖB-DER şubesinin yakılmasını protesto ettiler ve olayın sorumlularının bulunmasını istediler. Telgrafa imza atan kuruluşlar şöyle: Genel-İş, Lastik-İş, Bank-Sen, Tek-Ges-İş, Gıda-İş, TÖB-DER, (Geyve, Hendek, Adapazarı, Sapanca, Akyazı, Karasu, Kaynarca) Halkevi (Adapazarı, Hendek), Arifiye Halk Odası, TÜM-DER, TÜS-DER, AS-DER, İKD, DKB, Dev-Genç, SGB, İGD, CHP İl Gençlik Kolu, TSİP Sakarya İl Başkanı, TİP İl Başkanı, Hasırcılar Halk Odası, Pamukova, Sapanca ve Karasu Halkevleri.

İŞ KAZALARINDA REKOR TÜRKİYE'DE

10 yılda 9 bine yakın işçi öldü

● Çalışma Bakanlığı'nın «Çalışma Dergisi» ne göre 1968-1977 yılları arasında 1 milyon 682 bin 129 iş kazası oldu

● Son 10 yılda meydana gelen ve işçi sendikalarınca «İş cinayeti» olarak tanımlanan iş kazalarında 33 bin 663 işçi de iş göremez duruma geldi

● Dergi'de 7 bin 810 işçinin de meslek hastalığına yakalandığı bildirildi

Ankara (Politika) — Son 10 yılda meydana gelen 1 milyon 682 bin 129 iş kazasında 8 bin 783 işçi yaşamını yitirirken, 33 bin 663 işçi de iş göremez duruma geldi.

Çalışma Bakanlığı'nca yayınlanan «Çalışma Dergisi»ne göre 1968-1977 yılları arasında en çok kaza 1977 yılında meydana geldi. 201 bin 868 kazanın meydana geldiği 1977 yılında 3 bin 384 işçinin iş göremez duruma geldiği, 1400 işçinin de öldüğü belirlendi.

Dergide ayrıca 7 bin 810 işçinin de meslek hastalığına yakalandığı belirtildi. Meslek hastalığına yakalanma olayında son 10 yılda azalma olduğu, iş kazaları sonucu ölümler ile iş göremezlik durumunda artma olduğu kaydedildi.

Öteyandan, yapılan incelemelere göre, son 10 yıl içinde her çalışma gününde ortalama 601 işçinin iş kazasına uğradığı, günde üç vardiya çalışıldığı kabul edilirse her saatte 25 işçinin iş kazası geçirdiği belirlendi. Buna göre ortalama olarak her gün üç işçi meslek hastalığına yakalanıyor. 12 işçi de iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu daimi iş göremez duruma geliyor. Günde 4 işçi iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölüyor.

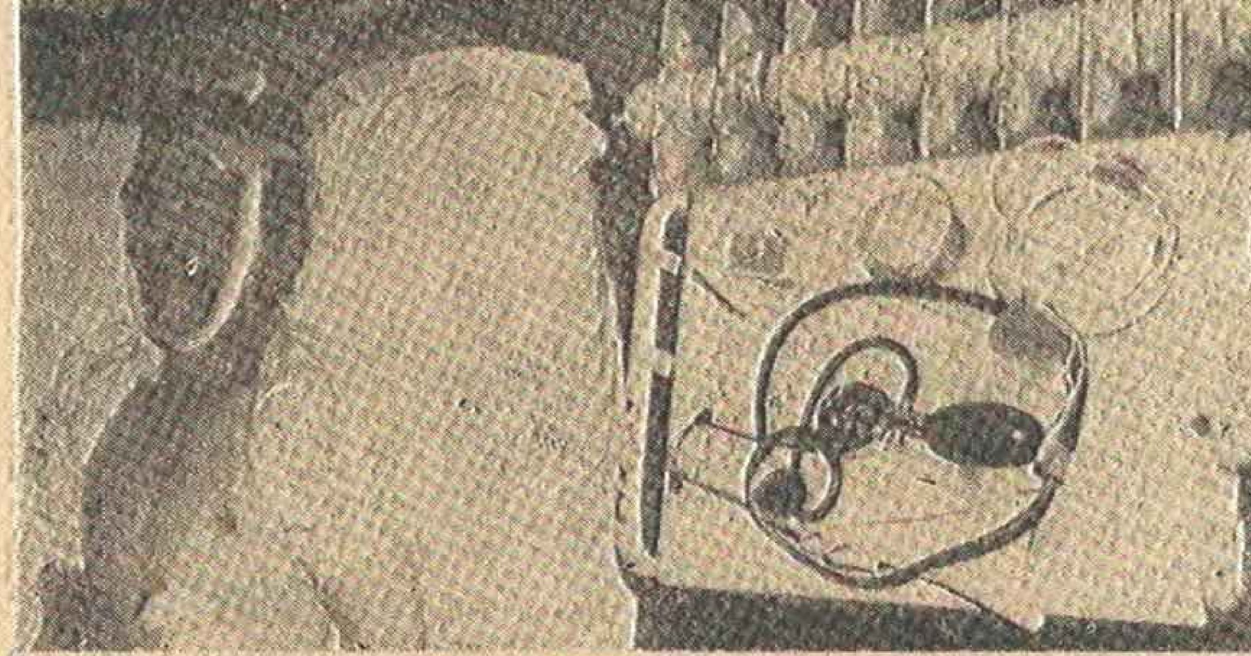
Maden-İş, ESTAŞ'da toplusözleşme imzaladı

İstanbul, (Politika) - Türkiye Maden-İş Sendikası; Silahtarağa'da kurulu Estaş Ev Cihazları Sanayi ve Ticaret A.Ş. işyerinde toplu iş sözleşmesi imzaladı. 1 Nisan 1979'dan itibaren 2 yıl süre ile yürürlükte kalacak bu sözleşmeden 400 işçi yararlanacak.

Bu sözleşme ile saat ücretlerine sözleşmenin birinci yılında 25 TL., ikinci yılında ise 28,5 TL. zam sağlandı ve yıllık ikramiyeler 4 maaştan 6 maaşa çıkarıldı. Yasal yıllık ücretli izin sürelerine ila ve 3 günden 5 güne çıkarılarak günde iki defa 15'er dakikalık dinlenme molası getirildi. Bayram, yakacak ve izin ödeneklerinin toplamı birinci yıl net 15 bin lira ikinci yıl net 19 bin lira olarak saptandı ve üyelerin vergi yükünü azaltacak güvenceler sağlandı. Çocuk zammı ayda 100-200-400 TL. olarak karara bağlandı.

Estaş'ta toplusözleşmenin imzalanması üzerine Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili ve Toplusözleşme Dairesi Başkanı Kemal Daysal, 1979 yılının sözleşmelerini değerlendirerek kamuoyuna ve basına şu açıklamada bulundu.

Bugünlerde MESS'e bağlı olmayan işyerlerinin toplusözleşmelerini en olumlu düzeylerde bağıtlarken, diğer taraftan 1 Eylül'de başlayacak toplu savaşımın hazırlıklarını fabrikalar bölgeler ve Genel Merkezde yoğun bir şekilde sürdürmekteyiz.

İsmet Cesur'un ölümünü arkadaşları kınadı.

Elektro Metal'de bir Maden-İş üyesi işçi öldü

İstanbul, (Politika) — İstanbul'da Elektro Metal fabrikasında İsmet Cesur adındaki bir işçi iş kazasında can verdi. Fabrikada dökümhanede çalışan işçi Cesur, döküm potasının koluna düşmesi üzerine yaralandı. Hastanede tedavi altına alınan işçi, iç kanama geçirerek hayatını kaybetti. 17 yıllık işçi olan İsmet Cesur evli ve iki çocuk babasıydı. İşçinin ölümünü protesto eden Maden-İş Sendikası üyesi işçiler, gündüz vardiyasında işi bıraktılar.

Maden-İş 14. Bölge Temsilcisi Feramuz Önel fabrika'da bir konuşma yaparak, patronların işgüvenliği konusunu önemsemediklerini söyledi.

TRT-1
06.02 Günaydın
09.20 Dilden Dile
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
14.32 Yaşayan Bestecilerimiz
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı

TRT-2
09.00 Olayların İçinden
10.30 Kadın Sanatçılarımız
12.00 Dünya Folklöründen
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
18.15 Kültür Sorunları
21.00 Sanat Olayları

TRT-3
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
17.06 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
20.00 Müzik Sözlüğü
21.00 Açık Oturum
24.00 Gece ve Müzik

TRT TV Program-Haber-Eleştiri

TRT'de prodüktörlük sınavı bugün yapılıyor

● Sınav koşullarında radyo prodüktörlerine haksızlık ediliyor

Daha önce yapılan haber dairesi spikerliği sınavları olaylı geçti. Jülide Gülizar, jüride kendisine verilen üyelik görevini reddederken, «Televizyonda önüne gelen konuşuyor, önce onlar sınavdan geçirilmeli» diyordu. Daha sonra, Aytaç Kardüz'ün de «Bu jüriyle redaktör spiker seçilemez» diyerek, sınav komisyonundan çekildiğini öğrendik.

Yeni açılan sınavdan geçenler, İstanbul ve İzmir'de de çalışacaklar, ama jüriye bu kentlerde çalışan televizyon görevlilerinden kimse çağırılmamış.

Öte yandan prodüktörlük sınavı da yarın yapılacak. Prodüktör olabilmek için üniversite bitirmek koşulu öne sürülüyor. Oysa prodüksiyon yapabilmek, bir diploma değil, yetenek işi.

Aytaç Kardüz de, Gülizar'dan sonra jüri üyeliğinden istifa etmişti.

İşte bu sınavlarda, radyoda çalışan prodüktörlere de bir öneri yapılmış. «Dileyenler bu sınavlara girebilir» gibi.

Biz de dinleyici ve izleyiciler olarak, üstelik radyolarda yayın kalitesinin televizyondan çok daha üstün olduğunu bilenler olarak sormak istiyoruz: Bu güne dek radyolarda her konuda bize program dinletenler yeterli kültürde değillerdi de, ne hakla onları bizim karşımıza çıkardınız?

TELEVİZYON PROĞRAMI

18.30 Haberler

18.35 Flanderlerin Köpeği

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 35. bölümünde. Aroa'nın geri döneceğini duyan Nero, çok mutlu olmuştur. Ancak, Aroa beklenen gemiden çıkmaz. Ayrıca, aniden dönmesi de Nero'yu çok endişelendirmiştir. Bir hafta sonra kentteki doktorun evinde olduğunu öğrenen Nero, Aroa'yı görmeye gider. Ama Aroa onu görmek istemez. Yalnızca Nero'dan bir resim ister. Nero köyün resmini çizer.

19.00 Çocuk

19.30 Anadolu'ya

Nevzat Şenol'un sunduğu programda yem bitkileri ve yem bitkilerinin kışa saklanması konu ediliyor. Turizm Folklor Araştırma Kurumunun Halk Oyunları Topluluğundan Karadeniz yöresi kız oyunları izlenecek. Dizinin oyun bölümünde ise »KADIN ANA»nın 12. bölümü olan KAVAKLAR yayınlanacak. Cıbılköy Muhtarının kaymakamlıkça soruşturması yapılmıştır. Muhtar huzursuzdur, iftiralar çok ağırdır. Ancak Kadın Ana, Muhtarın arkasındadır artık. Salih'le birlikte köy arazisine diktikleri kavakları köyün yararına diktiğini ilan eder. Muhtar, böylece köylünün gözüne girer. Bunun ilanını Dibekçi Salih de duyar, deliye döner. Köylü teker teker Muhtarı tebrike geldiğinde, jandarma da gelir. Muhtar tutuklanır. Dibekçi Salih'in beklediği olmuştur. En yaşlı kurul üyesi olarak Salih, Muhtarlığı devralır. Ama köylünün, başta KADIN ANA almak üzere neler düşündüğünün, neler yapacağının farkında değildir.

20.30 Haberler

21.15 Beş Dakika

21.20 Türk Sanat Müziği

21.40 Televizyon'da Türk Sineması

Programda yönetmenliğini Zeki Ökten'in yaptığı ve başrollerini Emel Sayın, Engin Çağlar, Orçun Sonat, Münir Özkul, Kemal Sunal, Metin Akpınar, Suzan Avcı ve Adile Naşit'in paylaştıkları HASRET adlı film yayınlanacak.

23.10 Haberler

Prodüktörlük sınavında adaylarda aranan koşulları TÜM-DER de eleştirdi

Yarın TRT'de, kurum içinden 19 kişilik yardımcı prodüktörlük sınavı yapılacak. Sınava katılacak kişilerde aranan koşullarsa şöyle:

1 — Yüksek okul mezunu olmak,

2 — Prodüksiyon görevlisi olarak 3 yıl başarıyla çalışmış olmak,

3 — Dışardan TV yapımcısı olarak en az iki yıl çalışmış ve yeterlik sınavıyla prodüksiyon görevine atanmış olmak,

4 — Program haber kadrolarında en az 4 yıl çalışmış bulunmak.

Sınava katılacak adaylarda yukarıdaki koşulların ileri sürülmesi, yetenekli bir çok kişiyi sınava katılamama durumuyla karşı karşıya bıraktı. Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM-DER) İstanbul Şube Başkanı Hanifi Şekerci, bir açıklama yaparak bu tür haksızlıkların giderilmesini istedi. Şekerci, açıklamasında şöyle dedi:

«Önceki yıllarda kuruma alınmış olan lise mezunu prodüktörler vardır ve bunlar halen başarıyla görevlerini sürdürmektedirler. Ayrıca, lise mezunu prodüksiyon görevlisi olarak halen kurumda çalışan arkadaşlar vardır ve bunlar yüksek okul mezunu olmadıkları için, yardımcı prodüktör adayı oldukları halde bu sınava katılamamaktadırlar.

Bunun dışında, Haber Program kadrosunda olup da Teknik Müdürlük emrinde çalışan lise mezunu bir çok arkadaş da, bu sınava alınmamaktadır.»